

Tuuli Heervä

LUOTEISVÄYLÄ-LEHDEN VERKKOSIVUJEN KEHITTÄMINEN

Liiketalouden koulutusohjelma
Markkinoinnin ja viestinnän suuntautumisvaihtoehto
2011

LUOTEISVÄYLÄ-LEHDEN VERKKOSIVUJEN KEHITTÄMINEN

Heervä, Tuuli
Satakunnan ammattikorkeakoulu
Liiketalouden koulutusohjelma
Toukokuu 2011
Ohjaaja: Niskanen, Harry
Sivumäärä: 52
Liitteitä: 2

Asiasanat: verkkojournalismi, paikallislehdet, käyttäjätutkimus

Opinnäytetyön aiheena oli löytää ideoita paikallislehti Luoteisväylän verkkosivujen kehittämiseksi ja sitä kautta luoda sivuilla vierailijoita varten entistä paremmin tyydyttävää tarjontaa sekä lisätä verkkosivujen kävijämääriä. Tässä laadullisessa tapaus-tutkimuksessa asetettuihin tavoitteisiin pyrittiin haastatteleamalla kahdeksaa levikki-alueella asuvaa eri-ikäistä henkilöä, jotka ennen haastattelua vierailivat mainitun lehden verkkosivuilla kahden viikon ajan. Myös opinnäytetyön tekijä teki havaintoja sekä Luoteisväylän että muiden lehtien ja yhteisöjen verkkotarjonnasta.

Työn teoriaosassa selvitettiin internetin tuloa sanomalehtijournalismiin, sen tuomia etuja ja siitä aiheutuneita ongelmia, joista pohdittiin erityisesti verkkolehden tuottavuusongelmaa. Esiin nostettiin myös se, miten lukijat suhtautuvat sähköisessä muodossa olevaan lehteen. Lisäksi selvitettiin, mikä on paikallislehti ja kerrottiin keskeiset tiedot Luoteisväylä-lehdestä.

Haastattelujen perusteella ilmeni, että kävijät toivovat paikallislehden verkkosivuilta nimenomaan paikallisia uutisia. Paikallisuuden ulkopuolelle menevä tarjonta ei heitä juuri kiinnostanut. Pelien ja erilaisten myynti- ja välityssivustojen linkittämistä paikallislehden verkkoversioon ei pidetty tarpeellisena. Tarpeettomana aineistona pidettiin myös ilmoituksia, joiden ei yleensä koettu tuovan hyötyä itselle ja joiden useampi haastateltava katsoi aiheuttavan sekavuutta sivuille. Ilmoitusten taloudellinen välttämättömyys tosin ymmärrettiin.

Saatujen tulosten ja niistä juontuneiden ideoiden avulla Luoteisväylä-lehti ja muutkin samaan konserniin kuuluvat paikallislehdet voivat uudistaa sivujaan lukijoiden toivomusten mukaiseen suuntaan ja teettää laajemmalla yleisöllä lisätutkimuksia esiin nousseista teemoista.

DEVELOPING OF THE ONLINE NEWSPAPER LUOTEISVÄYLÄ

Heervä, Tuuli

Satakunnan ammattikorkeakoulu, Satakunta University of Applied Sciences

Degree Programme in Business Administration

May 2011

Supervisor: Niskanen, Harry

Number of pages: 52

Appendices: 2

Keywords: journalism, local newspaper, user survey

The purpose of this thesis was to find new ideas to improve the online version of the local newspaper Luoteisväylä to offer the online readers more satisfying contents and increase their number. This was done by interviewing eight persons of different ages living in the circulation area of Luoteisväylä newspaper. They also visited the internet pages of Luoteisväylä for a fortnight prior to the interviews. The writer of this thesis also visited regularly those pages and corresponding ones too.

The theoretical part on this thesis contained discussion of internet and its arrival in journalism and virtues and problems it has brought with it. Especially the problems in productivity of online papers are taken up. Also the attitude of readers to electric version on newspaper is discussed and information of the newspaper Luoteisväylä is presented.

In the interviews it turned up that the most important thing the readers expect of the online local paper is simply information of local news. Not much outside this ground interests them. For example games or links to sales or exchange pages were not seen useful in the local online paper. Advertisements were also considered useless and some of those interviewed thought advertisements made the pages look disorganized. Financial importance of advertisements was understood, though.

The newspaper Luoteisväylä, as well as other local newspapers in the concern, can now rebuild their online version based on the results of this thesis to better respond the expectations on readers. Luoteisväylä can also have surveys done on wider variety respondents of subjects which have come up in this thesis.

SISÄLLYS

1 JOHDANTO	5
1.1 Tutkimuksen tavoite ja merkitys	5
1.2 Tutkimusongelma	5
2 JOURNALISMI JA INTERNET	7
2.1 Lehti verkossa	7
2.2 Paperilla vai päätteellä?	8
2.3 Maksullinen vai maksuton verkkolehti?	9
3 PAIKALLISLEHTI LUOTEISVÄYLÄ	12
3.1 Paikallislehti	12
3.2 Luoteisväylä-lehti	12
3.3 Luoteisväylän verkkotarjonta	13
4 TUTKIMUSMENETELMÄT JA TUTKIMUKSEN TOTEUTUS	16
4.1 Tapaustutkimus	16
4.2 Havaintojen tekeminen	16
4.3 Haastattelut	18
4.4 Haastateltavat	19
5 TULOKSET	21
5.1 Näkemyksiä verkkosivujen sisällöstä	21
5.2 Verkkosivujen toimintojen käyttäminen	27
5.3 Mielipiteitä ilmoituksista	30
5.4 Luoteisväylän verkkosivujen käyttö tulevaisuudessa	32
6 YHTEENVETO	34
6.1 Muutostarve	34
6.2 Muutosehdotuksia	34
6.3 Kävijäprofiileja	45
6.4 Ehdotuksia jatkoon	47
6.5 Työn arviointi ja tulosten luotettavuus	48
LÄHTEET	50
LIITTEET	

1 JOHDANTO

1.1 Tutkimuksen tavoite ja merkitys

Tämän opinnäytetyön aiheena on Luoteisväylä-lehden verkkopalvelujen kehittäminen. Paikallislehti Luoteisväylä haluaa luoda lukijoitaan entistä paremmin palvelevan verkkoversion ja kasvattaa samalla verkkosivujen käyttäjämääriä. Työn tarkoituksena on löytää laadullisin tutkimusmenetelmin, lähinnä haastatteluin, ideoita kehittämisen tueksi.

Keskeistä on selvittää, millainen verkkotarjonta kiinnostaa lehden lukijoita. Tarjonnan pitää tietysti myös olla taloudellisesti ja muiden resurssien puolesta toteutettavissa. Keskityn työssäni sisällön ideoimiseen, en niinkään teknisiin innovaatioihin.

Lehden painetun ja verkkoversion välillä tulisi olla todellista vuorovaikutteisuutta ja niiden pitää tukea toisiaan. Eri versioiden välille pitäisi löytää toimiva ja tasapainoinen yhteistyö. Lehden etujen mukaista ei ole kuitenkaan muuttaa verkkosivujen tarjontaa suuntaan, joka vie lukijat painetulta lehdelta.

Tässä on kyseessä tapaustutkimus, jonka tulokset voivat hyödyttää paitsi Luoteisväylää, myös muita saman konsernin pieniä paikallislehtiä niiden etsiessä suuntaa verkkosivujensa kehittämiseksi.

1.2 Tutkimusongelma

Tässä työssä selvitetään ensinnäkin Luoteisväylän verkkosivujen muutoksen tarpeellisuutta. Ovatko haastateltavat henkilöt tyytyväisiä nykyiseen tarjontaan? Haastateltavilta kysytään mielipiteitä sivujen selkeydestä, tarjonnan riittävyydestä ja vaihtuvuudesta. Lisäksi selvitetään, mitä tutkittavien tarvetta verkkosivut palvelevat tai mitä he haluaisivat niiden palvelevan. Halutaanko nopeaa tietoa viimeisimmistä tapah-

tumista vai mahdollisesti lisää taustoittavaa materiaalia? Kiinnostavatko ilmoitukset, entä sää- tai muut palvelut tai keskustelut? Vai keksivätkö lukijat ehdottaa jotain uudenlaista palvelua tai tarjontaa sivuille? Kuinka paljon ja millaista interaktiivisuutta oikeasti halutaan? Entä kuinka paljon tarpeet vaihtelevat erilaisissa käyttäjäryhmissä ja olisivatko haastateltavat valmiita maksamaan verkkosisällöstä?

Tässä työssä selvitetään myös, miten toimivat ja helposti käytettävät Luoteisväylä-lehden verkkosivut haastateltavien mielestä ovat. Samalla pyritään selvittämään, millä tavoin ja kuinka paljon haastateltavat käyttävät hyväkseen sivujen tarjoamia erilaisia käyttömahdollisuuksia ja riittävätkö ne tyydyttämään heidän tarpeitaan.

2 JOURNALISMI JA INTERNET

2.1 Lehti verkossa

Suomalaisten sanomalehtien edelläkävijäksi internetissä voi kutsua Turun Sanomia, joka kesällä 1995 alkoi ensimmäisenä julkaista verkossa päivittäin vaihtuvaa toimituksellista aineistoa (Heinonen 1997, 1). Nykyään lähes jokaisella pienellä paikallis-lehdelläkin on omat internetsivut (Holma, Saloniemi & Suikkanen 2008, 61). Hufvudstadsbladetin nykyinen päätoimittaja Hannu Olkinuora listasi vuonna 2007 verkkosivujen eroiksi paperilehteen verrattuna ennen muuta nopeuden sekä mahdollisuuden tiedonhaun syvyyteen ja yleisön osallistumiseen (Alho 2007, 18). Kuutti (2006, 254) lisää etuihin vielä globaalin jakelun, pienet painoskustannukset sekä julkaistun aineiston helpon saatavuuden.

Useimmat verkkolehdet aloittivat toimintansa lataamalla verkkoon paperiversion materiaalia sellaisenaan. Seuraavassa vaiheessa oli jo enemmän nimenomaan verkkoa varten luotua aineistoa, esimerkiksi paperilehteä useammin päivitettäviä pikauutisia. Lukijan äänikin alkoi jo kuulua erilaisilla verkkolehden foorumeilla. Kolmannessa vaiheessa verkkolehden toimittaminen on eriytetty paperilehdelle tyypillisistä muodoista, joskin paperilehteen tulevaa materiaalia edelleen hyödynnetään. (Karhu 2006, 12-14.) Ainakin vielä vuosituhannen vaihteessa verkkosanomalehdet olivat Tilastokeskuksen erikoistutkijan Tuomo Saurin (2007) mukaan lähinnä paperilehtien täydentäjiä. Luoteisväylänkin voi katsoa olevan lähinnä yllä mainitun kehityskulun toisella askelmalla.

Lehdet hakevat verkossa omia suuntiaan ja uusia toimintamalleja. Keski-Pohjanmaan Kirjapaino Oyj rakensi viime vuonna konsernin yhteisen KP24-verkkopalvelun, joka korvaa yhdeksän lehden erilliset verkkolehdet. Uusi rakenne poisti konsernin sisäistä kilpailua ja tarjoaa nyt laajan kaupallisen näkyvyyden. Pienilläkin lehdillä, joilla ei ollut riittäviä resursseja omien sivujen kunnolliseen ylläpitämiseen, on nyt enemmän tarjottavaa lukijoilleen verkossa. Myös uuden palvelun rakenne poikkeaa totutusta. Lukija voi valita omalle etusivulleen itselleen kiinnostavia aihekokonaisuuksia tarjolla olevista moduuleista. Tarkoitus on, että jatkossa lukija voi valita myös sen, minkä

paikkakunnan uutisten hän haluaa korostuvan tai tehdä oman paikkakuntansa uutisista erillisen moduulin. (Lappalainen 2010a, 12-13.)

Myös pienet lehdet voivat kulkea ajan mukana. Kahdesti viikossa ilmestyvä, vajaan seitsemäntuhannen levikkiin yltävä Kunnallislehti Paimio-Sauvo-Kaarina panosti verkkolehteensä tosissaan ja palkkasi toimittajan, joka vuoden ajan keskittyi verkkouudistukseen. Uudistuksen myötä haluttiin tavoittaa ennen muuta niitä nuoria ja perheitä, joita painettu lehti ei näyttänyt löytävän. Verkossa ja painetussa lehdessä on omia sisältöjä. Verkosta löytyy muun muassa kuvagalleria, johon voidaan laittaa kuvia paikallisista tapahtumista. Jatkossa haluttaisiin esimerkiksi nuorten itse tuottamaa aineistoa. Urheiluseurat puolestaan voisivat ylläpitää tulospörssiä verkkosivuilla. (Lappalainen 2010b, 13.)

2.2 Paperilla vai päätteellä?

Tilastokeskuksen erikoistutkija Tuomo Sauri oletti vuonna 2007, että verkkolehtien moninkertaistuneessa käyttäjäkunnassa oli jo mukana niitä, jotka eivät enää kaivaneet lehden paperiversiota, vaan arjen rutiineihin kuului uutisten lukeminen päätteeltä. (Sauri 2007.) Amerikkalainen journalismin professori Philip Meyer väittää Pietilän mukaan amerikkalaisten päivälehtien lopettavan ilmestymisensä vuonna 2034. Syynä on nuorten ikäluokkien siirtyminen verkkopalvelujen käyttäjiksi. Jotkut saattavat Pietilän mukaan suosia verkkomateriaalia siksi, että se on ekologisempaa kuin paperisen sanomalehden tekeminen ja jakelu. (Pietilä 2007, 191-192, 235.) Suuntaus kohti verkkoa vaikuttaa erittäin vahvasti sanomalehtien tulevaisuuden suuntiin, mutta myös paperilehdellä on ainakin toistaiseksi kannattajansa.

Suomen Lehdistö –lehdessä 11/2007 seurattiin toimittaja Panu Rädyn kokeilua, jossa hän siirtyi paperisesta Helsingin Sanomista vastaavan verkkolehden tilaajaksi. Paperilehden selaaminen tuntui Rädystä leppoisalta verkkolehteen verrattuna. Paperilehdellä on selkeä alku ja loppu, kun taas internetin syvyyksistä löytyy aina lisää uutisia luettavaksi. Rätty huomasi Helsingin Sanomiin kuluvan kuitenkin vähemmän aikaa kuin ennen, mutta samalla tuli vilkaistua myös muiden verkkojulkaisujen sivuja. Ainaakaan pelkästä näköislehdestä Rätty ei suuresti innostunut. Hän kaipasi verkkoleh-

deltä enemmän lisäarvoa. Ja varsinkin viikonloppuisin vuoteeseen levitettävä paperilehti ajoi verkkoversion ohi. (Räty 2007, 4-5.)

Ihmisen tarve koskettaa lehteä ja saada siihen suora tuntuma on otettu huomioon myös uusissa innovaatioissa. Niinpä uusimman teknologian lukulaitteet eli tabletit perustuvat välillisten näppäinten tai hiiren sijaan suoraan kosketusnäyttöön. Sanoman ulkoasupäällikön Hannu Pulkkinen mielestä kustantajien on perehdyttävä uuteen tekniikkaan ja omaksuttava sen käyttömahdollisuudet sellaisella tavalla, että kuluttajat ottavat sen omakseen. (Pulkkinen 2010, 17.) Ruotsalaisen Bonnier-kustantamon toimitusjohtaja Jonas Bonnier uskoo elektronisten lukulaitteiden synnyttävän myös sanoma- ja aikakauslehtiä lähellä olevia uusia tuotteita (Jaakkola 2010, 25).

Verkkolehtien seuraaminen on joka tapauksessa yleistynyt nopeasti. Kevättalvella 2007 tehdyn selvityksen mukaan jo lähes 60 prosenttia koko 15 vuotta täyttäneestä väestöstä luki verkkosanomalehtiä. Heistä yli puolet teki sen vähintään viikoittain. Noin viidennes 15-44-vuotiaista seurasi verkkosanomalehtiä päivittäin tai lähes päivittäin. (Sauri, 2007.) Myös mainostajat ovat huomanneet tämän. Mainostajien Liiton mainosbarometrin mukaan mainostajat olivat tutkimusvuonna 2010 erityisen kiinnostuneita verkkomediasta. (Kirjonen 2010, 8.)

2.3 Maksullinen vai maksuton verkkolehti?

Verkkolehtien määrä ja suosio ovat kasvaneet 2000-luvulla mainittaviin mittoihin. Mainostajat ovat entistä kiinnostuneempia verkkomediasta, mutta sen osuus vuoden 2009 mediamainonnasta oli kuitenkin vain 12,5 prosenttia sanomalehtien viedessä 37,5 prosenttia mainosrahoista (Mediamainonnan osuudet 2009).

Kun sanomalehdet saavat lähes puolet tuotostaan tilauksista ja irtonumeroista (Sanomalehtien tuottojakaumat 1998-2008), millä verkkolehti peittää kulunsa? Tätä ajankohtaista asiaa pohditaan tällä hetkellä maailmanlaajuisesti. Verkkolehdenkin pitäisi olla maksullinen, jotta se ei kuluillaan syö paperilehden tulosta. Monet verkkolehdet ovat kuitenkin täysin ilmaisia ja useat tarjoavat ainakin osan materiaalista ilman korvausta. Esa Väliverrönen toteaa nykytilanteen olevan paradoksaalinen. Sanomalehdet ja muut perinteiset uutismediat tarjoavat yhä isomman osan journalisti-

sesta tuotoksestaan ilmaiseksi verkossa ja vievät siten käyttäjiä maksullisilta versioiltaan. Näin on kuitenkin toimittava brändin vaalimiseksi ja yleisösuhteen ylläpitämiseksi. (Väliaverronen 2009, 21.)

Kustantajien tavoitteena tuntuu olevan suunta kohti yhä suurempaa maksullisuutta. Yhdysvaltalainen mediamoguli Rupert Murdoch kulkee eturintamassa. Murdochin News Corp –kustantamo muutti viime kesänä maksullisiksi brittisanomalehtien The Timesin ja The Sunday Timesin internetsisällöt. Murdochin mukaan tämä tapahtui tyydyttävien tuloksin. (Karkimo 2010.) Joidenkin lähteiden mukaan The Times menetti kaksi kolmannesta verkkolukijoistaan (Autio 2010, 12). Kun Newsweek-lehti pani verkkosisältönsä maksulliseksi, se sai kolmessa kuukaudessa ainoastaan 35 maksavaa asiakasta (Kurki 2010, 21).

Suomessa sanomalehti Keskisuomalainen on perustamassa maksullisen verkkolehden, joka on paperilehden kestopilaajille ilmainen. Maksullinen verkkolehti keskittyy paikalliseen sisältöön ja sen rinnalla ilmestyy ulkomaan- ja valtakunnan uutisia tarjoava ilmainen verkkolehti. Keskisuomalainen on myös kokeillut maksun ottamista yksittäisistä verkossa julkaistuista paikallisaiheisista jutuista. Jutun lukeminen maksaa 30 senttiä kerralta ja sen voi maksaa omasta verkkokukkarosta. (Autio 2010, 13.)

Muun muassa Helsingin Sanomista on luvassa myös oma iPad-versio. Aikakauslehdistä iPadille on jo julkaistu esimerkiksi Gloria ja Suomen Kuvalehti. Rupert Murdoch puolestaan on yhdessä Applen kanssa aloittamassa pelkästään digitaalisessa muodossa ilmestyvän lehden, The Dailyn, julkaisemisen vuonna 2011. (Karkimo 2010.)

Tablet-tietokoneiden journalistista käyttöä tutkinut Anssi Männistö tuo esiin tabletti-
en (esimerkiksi iPad) tasavertaistavan vaikutuksen lehtimaailmassa. Pienilevikkisillekin lehdille avautuu yhtäläinen väylä lukijoiden saataville kuin isoilla lehdillä on. (Männistö 2011, 13.)

Tanja Aitamurto vastaa Yhdysvalloissa journalismin tulevaisuudesta tekemässään tutkimuksessa väitteeseen, jonka mukaan kukaan ei maksa journalismista verkossa. Aitamurto toteaa monen maksavan siitä jo nyt, ja tutkimusten mukaan vielä useampi

olisi valmis siihen, jos maksua perittäisiin. Sanomalehtien yritykset siirtyä yhä suurempaan maksullisuuteen ovat tosin kohdanneet vaihtelevia vastaanottoja. Helpompaa siirtyminen on erityisalojen lehdillä. Yleisistä uutisista on vaikea veloittaa verkossa. Aitamurto toteaa freemiumin olevan yleisimmän maksullisen sisällön mallin. Freemium-mallissa osa sisällöstä on ilmaista houkutellakseen runsaasti lukijoita ja näiden myötä halukkaita mainostajia. Lukijat joutuvat maksamaan premium- eli lisäpalveluista, kuten uutisia analysoivista taustajutuista, uutiskirjeistä tai tietopalvelusta. (Aitamurto 2010, 11.)

Rupert Murdoch on kritisoinut sitä, että hakukoneyhtiö Googlen kautta valtaosa maksullisesta sisällöstä on kuitenkin saatavissa ilmaiseksi. Murdoch on aikeissa poistaa uutissivustonsa Googlesta, jotta saisi ihmiset maksamaan uutisista verkossa. (Piironen 2010.) Googlen aikeita olla ilmainen sisällönjakelija, vastustaa myös mediatalo Bonnierin toimitusjohtaja Jonas Bonnier. Hänen mukaansa kustantajalle täytyy tulla tuloja, joilla katetaan laatujournalismin tuottamisesta syntyvät kulut. (Jaakkola 2010, 25.)

Aitamurron mukaan Google ei kuitenkaan ole *”kleptomaani ja parasiitti, joka ryöstää mainostulot”*, kuten Murdoch moittii. Murdoch katsoo, että ihmiset eivät enää käy sanomalehtien verkkosivuilla, vaan lukevat siis uutiset Googlen uutisaggregaatissa. Aitamurto huomauttaa kuitenkin, että esimerkiksi GoogleNews aggregoi ainoastaan uutisotsikot ja muutaman lauseen verran sisältöä. Kiinnostava juttu saa lukijan klikkaamaan itsensä jutun tuottajan sivuille. Joidenkin lehtien verkkosivut saavat tätä kautta jo merkittävän osan kävijöistään. Linkkaukset nostavat sisällön sijoitusta hakutuloksissa ja tuovat kävijöitä sivustoille. (Aitamurto 2010, 24.)

3 PAIKALLISLEHTI LUOTEISVÄYLÄ

3.1 Paikallislehti

Luoteisväylä on paikallislehti. Eeva-Liisa Aalto ja Pirjo Santonen (1985, 14) määrittelevät paikallislehdelle seuraavia ominaisuuksia:

- Lehti sisältää pääasiassa paikallista aineistoa ja käsittelee levikkialueen yleisiä asioita.
- Varsinaisena levikkialueena on yksi tai muutama kunta, joskus kunnan osa.
- Lehti leviää tilattuna, eikä ole minkään poliittisen puolueen äänenkannattaja.

Paikallislehdille on mediakentässä selvästi oma paikkansa, mikä käy ilmi valtakunnallisesta paikallislehtitutkimuksesta. Sen mukaan 89 prosenttia lehden alueen 15-79-vuotiaista lukee paikallislehteä, kun maakuntalehdet ylsivät 73:een ja kaupunkilehdet 59 prosenttiin. Paikallislehden lukee lähes kokonaan 62 prosenttia lukijoista, kun maakuntalehden lukee yhtä tarkasti 37 ja kaupunkilehden 26 prosenttia. Paikallislehteä pidettiin parhaana kotipaikkakunnan uutisten ja kunnallisten sekä seurakunnan asioiden välittäjänä. Samoin palveluilmotukset ja lukijoiden ilmoitukset löytyvät tutkimukseen vastanneiden mielestä parhaiten paikallislehdestä. Eri medioista juuri paikallislehti nähdään paikkakunnan puolestapuhujana ja hengenluojana. (Valtakunnallinen paikallislehtitutkimus 2009.)

Joillakin paikallislehdillä merkittävä osa tilaajista asuu varsinaisen ilmestymisalueen ulkopuolella, mutta tilaa lehteä, koska ilmestymisalueeseen on joitakin siteitä. Kyseessä on usein entinen kotipaikkakunta tai kesämökkikunta. Esimerkkinä tällaisesta lehdestä voidaan mainita Merikarvia-lehti, jonka tilaajista jopa yli puolet asuu muualla kuin lehden ilmestymispaikkakunnalla. (Mäki henkilökohtainen tiedonanto 28.3.2011.)

3.2 Luoteisväylä-lehti

Luoteisväylä-lehti syntyi vuoden 2011 alussa, kun vuonna 1979 perustettu Uutismarkku ja vuonna 1964 perustettu Luoteis-Satakunta yhdistyivät uudeksi lehdeksi.

Luoteisväylä on yksipäiväinen paikallislehti, jonka levikkialuetta ovat Porin kaupunkiin kuuluvat Ahlainen ja Noormarkku sekä itsenäiset Pomarkun ja Siikaisten kunnat. Eniten lukijoita on Noormarkun ja Pomarkun alueilla.

Pomarkun väkiluku oli vuoden 2010 lopussa 2 462 asukasta. Noormarkussa asui vuoden 2009 lopussa 6 159 henkilöä. (Väestörekisterikeskus väestötietojärjestelmä: Kuntien asukaslukutiedot kuukausittain.) Noormarkku liitettiin Porin kaupunkiin 1.1.2010. Luoteisväylän levikki on muutama tuhat kappaletta. Ajantasaista levikkitietoa ei ole saatavissa.

Luoteisväylä ilmestyy kerran viikossa torstaisin. Lehdellä on päätoimittajan lisäksi toinen vakituinen toimittaja. Toimituksellisen materiaalin tuottamiseen osallistuu joitakin avustajia. Päätoimittaja vastaa myös samaan konserniin kuuluvasta Merikarvia-lehdestä. Noormarkussa sijaitsevassa Luoteisväylän toimituksessa työskentelee lisäksi asiakaspalvelusihteeri. Luoteisväylän kustantaja on Alma Media Oyj –konserniin kuuluva Suomen Paikallissanomat Oy, joka kustantaa kuuttatoista eri puolilla Suomea ilmestyvää paikallislehteä ja kuutta kaupunki- ja ilmaisjakelulehteä (Suomen Paikallissanomat Oy:n [www-sivut](http://www.suomenpaikallissanomat.fi) 2011). Luoteisväylä-lehdellä on verkkosivusto, joka löytyy osoitteesta www.luoteisvayla.fi. Sivuilla vierailee viikoittain vajaat 600 kävijää eri selaimilta (Mäki henkilökohtainen tiedonanto 4.4.2011).

3.3 Luoteisväylän verkkotarjonta

Luoteisväylän verkkosivujen muoto perustuu pitkälti Suomen Paikallissanomat Oy:n yhteiseen formaattiin. Sivujen päivittämistiheys määräytyy käytännössä pitkälti kunkin lehden omasta toimintatavasta ja resursseista. Luoteisväylän verkkosivuilla julkaistaan pääosin samoja juttuja kuin painetussa lehdessä. Usein jutut muokataan verkkoon sopiviksi tiivistämällä kerrontaa. Tarjontaa pyritään vaihtelevaan, niin etteivät samat jutut hallitse sivustoa koko paperilehden ilmestymisväliä eli viikkoa. Verkkosivuilla julkaistaan joitain uutisia painettua lehteä nopeammin. Esimerkiksi lehden toimialueella tapahtunut onnettomuus löytyy verkkosivuilta samana päivänä. Siitä voidaan uutisoida laajemmin seuraavassa painetussa lehdessä.

Luoteisväylän verkkosivuston www.luoteisvayla.fi etusivulla (liite 2) on kuvallinen pääjuttu ja sen alla kahdella eri merkittävyysasteella esiin tuotuja juttuja. Kustakin jutusta on etusivulla nähtävissä otsikon lisäksi jutun alku. Linkkiä klikkaamalla pääsee lukemaan koko jutun. Avautuvassa näkymässä voi suositella tai kommentoida juttua. Sen kautta voi lähettää henkilökohtaista palautetta toimittajalle tai sähköpostin kautta linkin kaverille. Jutun voi myös linkittää Googleen, Facebookiin, Twitteriin tai LinkedIniin. Lisäksi jutun lopusta löytyy tulostuspainike. Luoteisväylän viimeisimmät uutiset voi tilata itselleen myös RSS-syötteillä ja lukea niitä joko www-selaimella tai sähköpostiohjelmalla.

Verkkosivuston etusivulta voi hakea juttuja esiin seuraavin perustein: tuoreimmat, suositelluimmat, luetuimmat, kommentoiduimmat. Etusivun yläalaidasta löytyy hakupalvelu, josta voi etsiä aiempia juttuja hakusanalla. Etusivun yläpalkista voi valita myös Uutiset-osion, jolloin näkyviin tulevat tuoreimmat uutisjutut alkuineen sekä aiempien juttujen otsikoita aikajärjestyksessä. Juttuja pääsee lukemaan linkkiä klikkaamalla. Urheilujutuille on samoin oma alaosivustonsa. Etusivun yläpalkista pääsee edellisten lisäksi keskustelufoorumille, jossa voi ottaa kantaa muiden aloittamiin keskusteluihin tai aloittaa uuden keskustelun käyttäjäksi kirjautumalla. Lista suosituimmista keskusteluista näkyy etusivulla. Etusivun yläpalkista pääsee myös maksutomiin peleihin sekä alueellisiin ja valtakunnallisiin säätietoihin. Pelit ja säätiedot ovat konsernin verkkosivujen yhteistä ainesta.

Luoteisväylän verkkolehden etusivulta löytyy myös otsikoita linkkeineen Alma Median muiden lehtien uusimpiin uutisiin. Iltalehdelle ja Kauppalehdelle on omat juttuja mainostavat ikkunansa, joiden kautta pääsee kyseisten lehtien sivuille. Etusivulta pääsee lisäksi seuraaville sivustoille: Autotalli.com, Etuovi.com, Mikko.fi (osto- ja myyntisivusto), Mascus (raskaiden laitteiden markkinapaikka), Vuokraovi.com, Monster (työväilyssivusto) sekä Telkku.com (ajantasaiset tv-ohjelmätiedot).

Etusivulta löytyvät myös lehden ja sen tekijöiden yhteystiedot, ja sitä kautta voi jättää tekijöille palautetta, tilata paperisen lehden ja jättää siihen pikkuilmoituksen. Myös verkkosivulla on ilmoituksia, muttei toistaiseksi juurikaan lehden levikkialueelta tulleita, Luoteisväylän omia ilmoituksia lukuun ottamatta. Etusivulle on tarkoitettu lisätä linkkejä paikallisten tahojen internetsivuihin vastavuoroisuusperiaatteella.

Tämä toimii jo Noormarkun Yrittäjien kanssa. Aivan etusivun alareunasta löytyy linkit Alma Median yksittäisiin medioihin, markkinapaikkoihin sekä muihin palveluihin, esimerkiksi Media-arkistoon tai Vuodatus.net-blogisivustoon. (Liite 2, Luoteisväylän verkkolehden etusivu 4.4.2011. Liitteessä esitetty etusivu poikkeaa juttujen lisäksi muutenkin pieniltä osin edellä selostetusta tämän työn tarkkailujakson etusivusta.)

4 TUTKIMUSMENETELMÄT JA TUTKIMUKSEN TOTEUTUS

4.1 Tapaustutkimus

Tapaustutkimus eli case study on liiketaloustieteissä usein käytetty lähestymistapa. Se soveltuu hyvin kehittämistyöhön, kun tavoitteena on synnyttää uusia kehittämis-ehdotuksia ja –ideoita. Erilaisia menetelmiä käyttämällä pyritään saamaan monipuolinen kuva tutkimuskohteesta. Tapaustutkimuksessa tietoa kerätään usein erilaisten haastatteluiden avulla. Siinä voidaan käyttää myös kahden tai useamman tapauksen vertailemista. (Ojasalo, Moilanen & Ritalahti 2009, 52-55.)

Tässä työssä tutkimuskohteena on yrityksen, eli Luoteisväylä-lehden, eräs tuote, sen verkkosivut, joiden kehittämiseksi kerätään yleisön havaintoja ja kommentteja. Työssä käytetään laadullista tutkimustapaa, joka puolestaan perustuu laadulliseen aineistoon. Pelkistetyimmillään laadullisella aineistolla tarkoitetaan tekstimuotoista ainesta. (Eskola & Suoranta 2003, 15). Tässä opinnäytetyössä aineistoon kuuluu pääosin tekstiä, mutta myös kuvia.

4.2 Havaintojen tekeminen

Tämän työn aineisto koostuu pääosin tutkimushenkilöiden haastatteluista, mutta osin myös heidän tekemistään havaintomuistiinpanoista. Osittain tulokset pohjautuvat työn tekijän omiin havaintoihin Luoteisväylän ja muiden lehtien ja yhteisöjen verkkosivuista.

Havainnoinnilla tarkoitetaan yleensä tutkittavien toiminnan seuraamista (Hirsjärvi, Remes & Sajavaara 2007, 207). Havainnointi voidaan suorittaa joko ulkopuolisena, jolloin on kyse piilohavainnoinnista tai havainnoinnista ilman osallistumista, tai osallistumalla eriasteisesti tutkimuksen tiedonantajien toimiin (Tuomi & Sarajärvi 2009, 81-82). Tässä työssä on kuitenkin kyse haastateltavien suorittamasta havaintojen tekemisestä tietyn lehden verkkosivuista. Myös työn tekijä tekee samalla tavoin omia havaintojaan eri verkkosivustoista.

Tutkimukseen osallistuvia henkilöitä pyydettiin ensin kahden viikon ajan (viikot 5 ja 6/2011) vierailemaan Luoteisväylän verkkosivustolla ja tekemään havaintoja sekä kirjaamaan ne lyhyesti muistiin. Tutkimushenkilöitä ei haluttu ohjeistaa aluksi liian tarkasti, jotta tuloksena olisi puhtaasti omia ja ehkä yllättäviäkin havaintoja ilman ennakko-odotuksia. Tehtävänanto osallistujille lähetetyssä sähköpostiviestissä kuului seuraavasti: *”Voit kirjata havaitsemiasi löytöjä, puutteita, kiinnostuksen kohteita ja ylipäättään, mitä ajatuksia ja ideoita sivuilla liikkuessasi saat. En odota mitään pitkiä päivittäisiä raportteja, vaan joitakin tehtyjä huomioita. Voit miettiä Luoteisväylän sivuja myös verrattuna muiden lehtien verkkosivuihin, jos sinulla on kokemusta sellaisista tai hankit sitä nyt.”*

Kahden viikon havainnointijakson jälkeen tutkimushenkilöt tavattiin henkilökohtaisesti. Tapaamisessa käytiin kahden kesken läpi kunkin tekemät havainnot, joita saattoi vielä tarkentaa keskustelussa. Vain kaksi haastateltavista oli analysoinut sivuja syvemmin sekä tekniseltä että sisällölliseltä kannalta ja jätti haastattelijalle muita tarkemmat kommentit. Muut pitivät pääosin havainnot omassa mielessään ja kertoivat niistä haastattelun aikana. Pari haastateltavaa oli tosin aloittanut muistiinpanojen tekemisen, mutta kertoi luopuneensa siitä kesken kaiken, kun sivuille ei juuri ilmestynyt uutta kommentoitavaa edelliseen käyntikertaan verrattuna. Haastateltavien keräämää havaintomateriaalia käytettiin myös hyväksi tässä työssä. Jos havainnot koskivat asiaa, joka mainittiin kyselyssä, kommentit lisättiin haastatellun kyseisen kohdan vastauksiin. Muussa tapauksessa kommentteja on hyödynnetty tässä työssä muissa kohdin.

Tarkemman analyysin jättäjät olivat tietotekniikan opiskelija ja graafisen alan ammattilainen, joilla oli analysointiin koulutuksen ja työkokemuksen tarjoamat valmiudet. Joillakin haastateltavilla kokemus tietotekniikasta ja sen sovelluksista oli huomattavasti rajallisempaa, eivätkä he osanneet tarkkailla sivustoa yhtä analyttisesti. Tämäkin on yksi tutkimustulos, joka kannattaa huomioida. Onko kovin monipuolisten mahdollisuuksien tarjoaminen sivuilla tarpeen, jos osa käyttäjistä ei osaa edes kiinnittää niihin huomiota? Kannattaako ennemmin keskittää resursseja peruspalvelujen laatuun kuin erilaisten toimintamahdollisuuksien määrään?

4.3 Haastattelut

Hirsjärvi ja Hurme (2008, 35) mainitsevat haastattelun hyväksi tutkimusmenetelmäksi muun muassa silloin, kun kyseessä on vähän kartoitettu ja tuntematon alue, eikä tutkija voi etukäteen tietää vastausten suuntia. Tässä työssä tutkitaan ensimmäistä kertaa Luoteisväylä-lehden verkkosivuja, eikä siten voida hakea esimerkiksi päivittyneitä vastauksia jo joskus aiemmin esitettyihin kysymyksiin tai olettaa vastausten suuntia niiden perusteella. Haastattelun etuihin kuuluu Hirsjärven ja Hurmeen (2008, 35) mukaan myös mahdollisuus selventää ja syventää saatuja vastauksia, mikä onkin erityisesti tarpeen uutta aihetta tutkittaessa.

Myös Tuomi ja Sarajärvi (2009, 73) tuovat esiin haastattelumenetelmän joustavuuden. Esimerkiksi postikyselyssä ei ole haastattelun tarjoamaa mahdollisuutta toistaa kysymys, oikaista väärinkäsitys tai selventää sanamuotoa. Tuomi ja Sarajärvi nostavat esiin myös haastattelijan mahdollisuuden toimia samalla havainnoitsijana, jolloin halutessa muistiin voidaan kirjoittaa myös, miten asiat haastattelijalle kerrotaan. He toteavat haastattelun eduksi myös sen, että siihen voidaan valita juuri ne henkilöt, joilla on kokemusta tai tietoa tutkittavasta aiheesta. (Tuomi ym. 2009, 73-74.) Valintamahdollisuus oli tässä työssä tärkeää. Jos satunnaisesti valituille Luoteisväylä-lehden lukijoille olisi lähetetty kysely, olisi hukkaprocentti voinut olla suuri, sillä kaikki eivät välttämättä ole halukkaita tutustumaan verkkosivuihin tai heillä ei ole siihen mahdollisuutta tai taitoa. Nyt haastateltavien harkinnanvaraista näytettä (Hirsjärvi ym. 2008, 58-59) käytettäessä löydettiin heti työhön sopivat haastateltavat.

Tässä työssä tutkimushenkilöille esitettiin näiden suorittaman havainnointijakson jälkeen ennalta laaditut kysymykset, jotka olivat kaikille samat. Kysymyksessä oli puolistrukturoitu haastattelu, jossa erotukseksi strukturoidusta haastattelusta ei ollut valmiita vastausvaihtoehtoja, vaan jokainen haastateltu sai muotoilla vastaustensa sisällön ja muodon itse (Eskola ym. 2003, 86). Puolistrukturoidun haastattelun kysymysten sanamuotojen ei tarvitse olla täysin samanlaisia ja niiden järjestystä voidaan vaihdella. Jos jotkin ennalta laaditut kysymykset eivät sovellu tilanteeseen, ne voidaan jättää esittämättä. Toisaalta voidaan kysyä uusiakin kysymyksiä, joita herää haastattelun kuluessa. (Ojasalo ym. 2009, 97.) Kuten höllästi ohjeistetulla havainnoinnilla, puolistrukturoidulla haastattelullakin pyrittiin saamaan omaperäisiä vasta-

uksia ja siten löytämään mahdollisimman paljon erilaisia näkökulmia esitettyihin kysymyksiin. Haastattelukysymykset ovat liitteessä 1.

4.4 Haastateltavat

Luoteisväylän verkkosivuja havainnoimaan pyydettiin kahdeksan henkilön muodostama harkinnanvarainen näyte lehden keskeisiltä ilmestymispaikkakunnilta Noormarkusta ja Pomarkusta. Mukaan valittiin toimituksen henkilökunnan ja tämän työn tekijän tuntemia henkilöitä, joilla oli mahdollisuus ja taitoa vierailla lehden verkkosivuilla määrätyn kahden viikon aikana. Tasapuolisuuden ja tulosten paremman kattavuuden vuoksi neljä heistä oli Pomarkusta ja kolme Noormarkusta sekä yksi oli noormarkkulaissyntyinen, nyt Porissa asuva opiskelija, jolla on edelleen tiiviit siteet Noormarkkuun. Samoin puolet havainnoijista oli miehiä, puolet naisia.

Jotta työssä tulisi esiin erilaisten verkkoa nyt tai tulevaisuudessa käyttävien ryhmien näkemyksiä, valittiin havainnoijat eri-ikäisten ja muutenkin erilaisessa elämäntilanteessa olevien joukosta. Haastateltavina olivat

- 15-vuotias peruskoulun yhdeksäsluokkalainen poika
- 17-vuotias lukion toisella vuosikurssilla opiskeleva tyttö
- 23-vuotias ammattikorkeakoulussa tietotekniikkaa opiskeleva mies
- 32-vuotias alle kouluikäisten lasten sosionomi-kotiäiti
- 39-vuotias perheellinen ryhmäperhepäivähoitajanainen
- 44-vuotias graafisen alan yksikönjohtajana toimiva perheellinen mies
- 63-vuotias juuri eläköitynyt konealan yrittäjämies
- 65-vuotias eläkeläisnainen, entinen asiakaspalvelukonttoristi.

Koska kukin edusti omaa segmenttiään yksin, kovin kattavaa yleistystä ei voi tehdä, mutta tuloksena on kuitenkin suuntaa-antavaa tietoa.

Haastatelluista kuusi ilmoitti lukevansa Luoteisväylän paperilehteä säännöllisesti viikoittain. 15-vuotias koululainen kertoi selailevansa lehteä joka viikko, ja lukevansa

joskus tarkemmin häntä kiinnostavia juttuja. Lukiolaistyttö ilmoitti lukevansa paperilehteä satunnaisesti.

Luoteisväylän verkkosivujen olemassaolosta tiesivät ennen haastattelu- ja seuranta-pyyntöä muut paitsi 15-vuotias koululainen, 17-vuotias lukiolainen ja 23-vuotias opiskelija. Tieto on mielenkiintoinen, sillä oletetusti juuri nuorimmat viettävät eniten aikaa internetissä ja ovat tietoisia sen tarjonnasta. Sivuihin tiedottamiseen kannattaa siis etsiä väylä, jossa kohtaa myös nuoria verkkoseikkailijoita. Haastattelussa jäi harmittavasti kysymättä, mitä kautta muut, eli tässä tapauksessa yli 30-vuotiaat haastateltavat, olivat saaneet tiedon verkkosivuista.

Yksi verkkosivuista tiennyt ei ollut vierailut sivuilla ennen seurantajaksoa, muut neljä ilmoittivat olleensa sivuilla satunnaisia vierailijoita. Näistä yksi kertoo käyneensä silloin tällöin tarkistamassa, onko sivuilla omaa aluetta koskevia uutisia. Toinen kertoo seuranneensa keskusteluja, suositelleensa juttuja ja linkittäneensä niitä Facebookiin.

Kaikki haastatellut vierailevat myös muiden lehtien verkkosivuilla. Puolet kertoi käyvänsä iltapäivälehtien sivuilla. Yksi käy joskus Satakunnan Kansan sivuilla, toinen seuraa Kankaanpään Seutua. Graafista alaa edustavan miehen perheessä luetaan paljon erilaisia verkkolehtiä muun muassa tabletin kautta. Tietotekniikan opiskelija saa suurimman osan uutisista verkkolehtien kautta. Hän seuraa erityisesti Helsingin Sanomia, Taloussanomien ja Aamulehteä.

5 TULOKSET

5.1 Näkemyksiä verkkosivujen sisällöstä

Selkeys

Puolet Luoteisväylän verkkosivuihin perehtyneestä kahdeksasta henkilöstä piti sivuja pääosin selkeinä. Molemmat eläkeläishaastatellut olivat varauksetta sitä mieltä, että verkkosivut ovat yleisilmeeltään selkeät. 17-vuotias lukiolainen oli samoilla linjoilla ja kiitteli varsinkin selkeätä yläpalkkia. Tosin pääuutisen alapuolella etusivulla ollut karusellimuotoinen ilmoitus oli aluksi hämmentänyt häntä ja saanut ihmettelemään, olivatko kaikki uutiset jo siinä. Myös haastateltavien kuopuksen mielestä sivut ovat selkeät ja varsinkin pääasiat löytyvät yläpalkista helposti. Tietotekniikkaopiskelijan mielestä tärkeimmät asiat etusivulla olivat selkeästi esillä. Hän kiinnitti kuitenkin huomiota siihen, että kun ilmoituksilla yleensä on sivustoilla selkeä paikkansa, Luoteisväylän verkkosivut on jaettu kolmeen pystypalstaan, joissa ilmoitusten paikka vaihtelee. Sivuston yleinen värimaailma saa häneltä kiitosta.

Toinen puoli haastatelluista piti kuitenkin Luoteisväylän verkkosivuja melko tai hyvin sekavina.

”Ei kauhean selkeät, karuselli ärsyttää, ilmoitusten osuus reunassa liian iso, erityisesti ’välipalsta’ ilmoituksille.” (39-vuotias ryhmäperhepäivähoitaja.)

Sosionomi-kotiäidin mielestä ilmoituksia on liikaa. Saman haastatellun mielestä sivuilla on ylipäättään turhaa materiaalia paikallislehdelle. Hän antoi kuitenkin positiivista palautetta hyvin esiin tulevasta pääjutusta. Hän toivoo juttujen jaottelemista yläpalkkiin myös paikkakunnittain. Tietotekniikan opiskelija pohti Uutiset-sivulle jonkinlaista lisäjaottelua. Jaotteluperustetta hän ei keksinyt. Hän totesi uutisten jo valmiiksi olevan tietyn alueen uutisia, eikä siis kaivannut alueellisesti tarkempaa jaottelua.

Graafisen alan ammattilainen piti sivuja kokonaisuudessaan erittäin sekavina, eivätkä ne hänen mukaansa houkuttele käymään. Tätä mieltä hän on erityisesti etusivusta.

”Vaakasuunnassa liikkuva mainosbanneri katkaisee etusivun pahasti ja on näin sijoitettuna kamala.”

Hänestä karuselli voisi olla sijoitettuna sivun reunaan pystysuuntaisena, jos sen tyyppistä ilmoitusmuotoa halutaan käyttää. Moitteita saa myös bannerien, mainosten ja muualla tuotetun sisällön, kuten Iltalehden ”sisäänheiton” tai tv-ohjelman hajanainen sijoittelu. Selkeys lisäisi hänen mukaansa sivujen luettavuutta.

Positiivista palautetta samalta haastatellulta saavat etusivun selkeät ja hyvännäköiset ylä- ja alapalkit. Samoin Luoteisväylän omat uutiset on asemoitu mukavasti ja pikkukuvien käyttö uutisotsikoiden rinnalla toimii. Erilliset alasivustot Uutiset, Urheilu, Keskustelut, Sää ja Pelit ovat haastatellun mielestä etusivua selkeämmät. Kolme ensin mainittua ovat jopa lähes vastakohtia sille. Pystypalstoitus on niissä toimiva ja vaakabannerit ovat siististi alhaalla. Häntä jäi kuitenkin ihmetyttämään, mikä on Lisää uutisia –laatikon tarkoitus. Sääosiossa yläosa on hänestä toimiva, mutta sivun yleisilme sekava. Pelit-sivun yleisasu on siisti. Mediakorttia hän toivoo pdf-muodon lisäksi html-muodossa.

Tietotekniikan opiskelija kiitti erikseen yhteystietojen löytymistä suoraan etusivulta. Hänen kokemuksensa mukaan niitä saa yleensä etsiä useampien linkkien takaa. Myös lukiolaistyttö mainitsee yhteystietojen olevan hyvin esillä.

Juttujen sisältö

Verkkosivujen juttujen sisällöstä ei kysytty haastateltavilta suoraan, mutta tietotekniikan opiskelija mainitsee kuitenkin olevansa tyytyväinen Luoteisväylän verkkosivujen juttusisältöön.

”Varsinainen sisältö, eli uutiset ovat hyviä, sellaisia mitä tällaisen aluelehden olettaisikin sisältävän. En ole kaikkia juttuja lukenut, mutta vaikuttaa siltä, että tähän lehteen kirjoittaa kielitaitoinen ihminen, toisin kuin moneen muuhun suomalaiseen nettilehteen.”

Haastattelujen kuluessa kävi ilmi, että paikallinen juttutarjonta on, kuten oletettavaa, tärkeää haastatelluille. Nuorinkin haastateltu mainitsee erikseen kaipaavansa sivuille paljon juuri oman paikkakunnan asiaa.

Graafisen alan osaajan mielestä verkkosivuilla on tapahtunut muutosta paperilehden uudistuttua vuoden 2011 alussa. Hänestä paikallisuus on nyt hukassa. Aiemmin verkkolehti ja paperilehti myös keskustelivat hänestä enemmän keskenään.

Sisällön kiinnostavuutta lähestyttiin lähinnä tutkimalla, mitkä olivat Uutiset-sivulla tarjolla olleista jutuista eniten lukijoiden suosittelevia saaneita. 13.3.2011 tarjolla olleista 87 jutusta 10 oli saanut enemmän kuin 20 suosittelevaa. Näistä jutuista löytyi mielenkiintoinen alueellinen jakauma. Kymmenestä jutusta neljä liittyi Siikaan ja toiset neljä Pomarkkuun. Vain yksi koski Noormarkkua, Ahlaista ei yksikään. Pomarkusta kertoville jutuille on saattanut tuoda lukijoita ja suosittelevia useiden Pomarkku-aiheisten juttujen linkittäminen Pomarkun kunnan Facebook-sivuille. Siikaisissa kiinnostusta saattaa lisätä varsin tuore mahdollisuus paikallisuutisten lukemiseen internetistä.

Kymmenen suositelluinta juttua olivat aiheeltaan seuraavanlaisia:

- yksittäinen henkilö ja tämän toimet, 2 kpl
- mahdolliset muutokset alueen palveluissa, 2 kpl
- kunnanvaltuustojen muuttunut kokoonpano, 2 kpl
- tapahtuma, 2 kpl (alakouluikäisten tiernapoikaesitys ja penkkarijuttu lukiosta)
- Lottovoittaja-aiheinen kolumni
- juttu ennätyspakkasista

Enemmän kuin yhden tai kaksi kommentointia puolestaan oli kerännyt vain kyläkoulun säilymisestä kertova uutinen. Sitä oli käynyt kommentoimassa kuusi lukijaa.

Juttujen lukumäärä, vaihtuvuus ja pituus

Kuusi kahdeksasta haastatellusta oli tyytyväisiä Luoteisväylän verkkosivuilla kerralla tarjolla olevien juttujen määrään. Yksi tosin kaipasi niihin vielä lisää jaottelua. Kahden mielestä juttuja saisi olla enemmän, jopa yhtä paljon kuin paperilehdessä.

Puolet haastatelluista piti sen sijaan juttujen vaihtuvuutta verkkosivuilla liian pieninä.

”Vaihtuvuus on tosi pientä. Ei viitsi käydä, kun huomaa, että on taas sama ykkösjuttu.”

Toinen puoli koki tarjonnan riittäväksi.

”Resurssit sanelee tietysti. Viikoittain ilmestyvältä ei voi kauheasti odottaa. Jos jotain isoa tapahtuu (lehden ilmestymis)välillä, se on tietysti hyvä olla. Verkko ei saa tietysti kilpailla paperilehden kanssa.”

”Jos paljon halutaan (juttuja), pitää keinotekoisesti tehdä niitä. Riittää, että tulee todelliset uutiset.”

Eräs haastatelluista kertoi tottuneensa siihen, että jutut vaihtuvat pääasiassa lehden ilmestymispäivänä torstaina, mikä on hänen mukaansa ymmärrettävää paperilehden rytmin takia.

”Tosin jos tietäisi, että sivut päivittyvät ahkerasti, tulisi varmaan käytyä useammin.”

Kysyttäessä, kumpaa haastatellut ennemmin odottavat Luoteisväylän verkkosivuilta, nopeaa uutisointia vai lisämateriaalia paperilehden juttuihin, viisi valitsi nopean uutisoinnin. Yhden mukaan sitä taas on turha odottaa paikallisella uutisaihetarjonnalla, mutta internetiin voisi laittaa paperilehden jatkeeksi syventävää sisältöä ja paperilehden maininnan internetin lisäjutuista. Molemmat eläkeläisedustajat valitsivat lisämateriaalin tarjoamisen. Heistä olisi mukava saada lisää taustatietoa joihinkin juttuihin, joskin toinen huomauttaa, että isot uutiset olisi tietysti hyvä saada nopeasti verkkoon.

Kaikki kahdeksan haastateltua olivat tyytyväisiä verkossa olevien juttujen pituuteen. Niitä pidettiin riittävän lyhyinä verkossa luettaviksi, mutta ne tuovat kuitenkin esiin tarpeellisen tiedon. Yksi haastateltu olisi tosin valmis lukemaan pidempiäkin juttuja, vaikka pitää nykyistä tilannetta melko hyvänä.

Muu tarjonta

Kaikki haastatellut olivat kysyttäessä sitä mieltä, että verkossa tarjottava lisäkuvitus paperilehden juttuihin olisi hyvä asia. *”Olisi kiinnostavaa. Kuvat vaan kertovat kummasti”*, toteaa eläkeläisnainen. Tietotekniikan opiskelijasta lisäkuvat erityisesti erilaisista tapahtumista olisivat hyviä: *”Katsoisin mielelläni, jos olisi kiinnostava aihe”*. Hän korostaa kuitenkin, että kuvat on valittava harkiten, sillä määrä ei korvaa laatua. Hän ei ole tyytyväinen Luoteisväylän verkkosivujen kuvien tekniseen laatuun. Hänestä kaikki juttuihin otetut valokuvat ovat jotenkin pilalla. Ne on otettu oikein, mutta hänen nähdäkseen jossakin editoinnin vaiheessa poltettu puhki.

Haastateltavilta kysyttiin myös, millaista uutta materiaalia he haluaisivat Luoteisväylän verkkosivuille. Eläkeläisnainen ja kotiäiti eivät osanneet mainita mitään uutta, mitä kaipaisivat sivustoon. 15-vuotias koululainen ja 39-vuotias ryhmäperhepäivähoitaja eivät myöskään juuri uutta kaivanneet. Heistä oman alueen uutisten tarjoaminen oli tärkeintä. Eläkeläismieskin toivoi erityisesti lisää juttuja omasta paikkakunnasta.

Haastattelija kysyi tässä yhteydessä myös, haluttaisiinko verkkosivuille videoita. Luolaistytö ja eläkeläismies olivat ajatuksen kannalla. 39-vuotias ryhmäperhepäivähoitaja ilmoitti, ettei katso videoita muidenkaan lehtien sivuilta. 23-vuotias tietotekniikkaopiskelija ei katso kovin usein videoita lehtien sivuilta, mutta korostaa, että video on juuri jotain, mitä paperilehti ei tarjoa. Hän huomauttaa, että niitä tekemään tarvitaan kuitenkin asiantuntija:

”Nettilehdissä on usein sisällöttömiä videoita, jotka eivät tarjoa paljon lisäetua valokuvaan verrattuna. Videoita on osattava tehdä ja niiden on annettava jotain uutta.”

Myös graafisella alalla työskentelevä haastateltava huomauttaa, että video vaatisi paljon resursseja. Hän kaipaasi verkkosivuille paikallista verkostoitumista sekä muitakin kirjoittajia kuin lehden omat toimittajat ja avustajat. Hän ehdottaa internetiin myös omia juttukokonaisuuksia lyhytuutisten lisäksi sekä NuortenVäylää tai vastaavaa keskustelufoorumia, vaihtuvaa lukijakyselyä ja ”Lukijan kuvaa”.

Kysyttäessä, onko Luoteisväylän verkkosivuilla turhaa materiaalia, puolet haastateltavista mainitsi turhina ilmoitukset, joskin niiden taloudellinen merkitys lehdelle yleensä ymmärrettiin. Ne voivat joskus hidastaa vanhoilla koneilla sivujen latautumista, eräs havainnoitsija huomautti. Toinen tarjosi ilmoitusten siedätyshoidoksi parempaa jäsentelyä.

Turhaksi tarjonnaksi mainittiin myös linkki Kauppalehden uutisiin. Samoin väylää Mikko.fi-palveluun ja muihin vastaaviin tarjokkaisiin sivun alalaidassa pidettiin turhana. Niihin ei kuitenkaan tule mentyä paikallislehden verkkosivujen kautta, vaan suorinta reittiä.

Myös pelit nousivat esiin turhana tarjontana. Hieman yllättäen ehkä tätä mieltä oli yläasteikäinen poika. Hänen mukaansa pelit löytyvät tarvittaessa muualta. Paikallislehden sivut eivät ole sitä varten.

Tietotekniikan opiskelija pohtii tarjonnan laajuutta seuraavasti:

”Kaiken kaikkiaan tulee ehkä vähän sellainen olo, kuin olisi näillä linkeillä ja mainoksilla yritetty saada enemmän substanssia etusivulle. Toisaalta muiden lehtien sivuilla syyllistytään samaan ja usein paljon suuremmassa mittakaavassa. Kaipa se on välttämätöntä tänä maailman aikana.”

Graafisella alalla toimiva mies ihmettelee *’hirveää hinkua’* saada ihmiset pois Luoteisväylän verkkosivuilta Alman muiden linkkien kautta. Omien juttujen pitäisi hänestä olla ykkösasia.

Eläkkeellä oleva nainen totesi, ettei kaipaakaan ylimääräisiä palveluja, mutta eivät ne häntä suuresti haittaakaan. Hän uskoo, että muut saattavat niitä tarvita. Hän huomasi

tosin itsekin tv-ohjelmapalvelun hyväksi, vaikka ensin ihmetteli, miksi sivulla sellaista tarjottiin. Erityisesti hyvää oli ohjelmista tarjolla oleva pieni lisätieto. Myös etusivulla oleva Päivän resepti alkoi kiinnostaa häntä. Lukiolaistytön mielestä sivuilla ei ole turhaa materiaalia. Hän koki hyvänä sen, että sivuilta on paljon linkkejä esimerkiksi muiden lehtien sivuille.

5.2 Verkkosivujen toimintojen käyttäminen

Suosittelu, kommentointi ja palautteen anto

Kukaan haastatelluista ei ollut tarkkailujakson aikana suositellut tai kommentoinut verkkosivuilla olleita juttuja. Yläasteikäinen poika ei ollut huomannut sellaista mahdollisuutta olevankaan. Sosionomi-kotiäiti oli käyttänyt mainittuja mahdollisuuksia joskus aiemmin. Kaikkien mielestä suositteleminen tai kommentoiminen oli tehty teknisesti helpoksi, ja he olivat myös sitä mieltä, että mahdollisuus niihin on hyvä olla tarjolla.

”Muutkin tietää, että on kiinnostavia juttuja.” (Yläasteikäinen poika.)

”Hyvä olemassa, että voi jättää oman mielipiteen. Katsoin, mitkä on suosittelummat. Siellä on todennäköisesti parhaat uutiset.” (Ryhmäperhepäivähoitaja.)

”On tarpeen. Vuorovaikutuksellisuus on tärkeää. Vaatii toimitukselta tarkkuutta, ettei karkaa käsistä. Aktivointia kommentointiin, porkkana.” (Graafisen alan ammattilainen.)

”Tulee hyviä kommentteja, mutta myös tyhmät pääsee läpi.” (Tietotekniikan opiskelija.)

”On hyvä olla ne. On kiva lukea kommentteja. Suosikit vievät sivuille.” (Sosionomi-kotiäiti.)

Verkkolehden juttujen yhteydessä on linkki, jonka kautta voi sähköpostitse lähettää palautetta toimittajalle. Kukaan kahdeksasta haastatellusta ei käyttänyt mahdollisuutta hyväkseen. Lukiolaistyttö ja eläkkeellä oleva nainen eivät olleet huomanneet mahdollisuutta. Tietotekniikan opiskelija taas kiitti sitä, että kyseinen mahdollisuus löytyy helposti. Kaikki pitivät mahdollisuutta hyvänä olemassa, jos joku haluaa kommentoida juttua. Erityisen tärkeäksi asiaa ei koettu. Lukiolaistyttö ei uskonut, että itse käyttäisi mahdollisuutta. Graafisen alan ammattilainen sekä eläkeläisnainen uskoivat helpommin tarttuvansa puhelimeen kuin antavansa palautetta verkkosivun kautta. Haastatellut pitivät yhteydenottosyynä lähinnä jutussa huomattua virhettä. Tietotekniikan opiskelija kiitti lehden juttuja ”*fiksuiksi ja hyvin kirjoitetuiksi*” ja totesi, että positiiviselle palautteelle olisi aihetta jatkuvasti. Hän huomautti, että yleensä ihmisten tulee kuitenkin helpommin tartuttua asiaan, kun annettavana on negatiivista palautetta.

Keskustelut ja linkittäminen

Vaikka parikin haastateltavaa erikseen mainitsi Luoteisväylän verkkosivuston helpokäyttöiseksi, yksikään haastateltu ei osallistunut keskusteluihin tarkasteluviikkojen aikana. Useimmat mainitsivat kuitenkin hyvänä sen, että tarjolla on mahdollisuus tuntojen purkamiseen ja toisten mielipiteiden kuulemiseen. Tietotekniikan opiskelija mainitsi erityisesti positiiviseksi sen, että lehden ilmestymisalueellakin on tarjolla oma keskustelufoorumi. Eräs haastateltu kertoi, ettei hän osallistu keskusteluihin, koska on mukana kunnallispolitiikassa ja haluaa esiintyä keskusteluissakin omalla nimellään. Ei käynyt ilmi, miksi hän koki omalla nimellä esiintymisen hankalaksi.

Ainakin puolet haastatelluista oli käynyt Luoteisväylän verkkosivuilla lukemassa muiden käymiä keskusteluja. Keskustelujen aiheita pidettiin vanhoina, ja eräs haastateltava toivoikin toimitukselta apua ajankohtaisten keskustelujen virittämiseksi.

Useimmat pitivät kysyttäessä mahdollisena, että kirjautumisvaatimus uuden keskustelun aloittamiseksi lannistaa innon keskustelujen avaamiseen. Se saattaa yksinkertaisesti tuntua liian aikaa vievältä. Eläkkeellä oleva mies uskoi, että iäkkäämmät saattavat kokea sen myös vaikeaksi. Eläkeläisnaisen mukaan kirjautumisen saattaa estää myös epävarmuus siitä, tuleeko kirjautujan nimi tietoon. Sosionomi-kotiäiti totesi, ettei ylipäättään halua kirjautua kovin moneen paikkaan. Toisaalta hän piti kirjautu-

misvaatimusta hyvänä, sillä se toimii osaltaan suodattimena, joka varmistaa keskustelun pysyvän asiallisena. Graafisen alan ammattilainen kannatti kirjautumisvaatimusta, sillä *”kaikki pöhköt”* eivät pääse siten mukaan keskustelupalstalle.

Kukaan haastateltavista ei ollut tarkastelujaksolla myöskään linkittänyt juttuja minnekään, esimerkiksi Facebookiin. Sosionomi-kotiäiti kertoi tehneensä niin joskus aiemmin, ja piti hyvänä mahdollisuutta välittää kiinnostavia juttuja eteenpäin. Yläastetta käyvä poika, ryhmäperhepäivähoitaja ja tietotekniikan opiskelija uskoivat, että sopivan jutun osuessa kohdalle he saattaisivat linkittää sen esimerkiksi juuri Facebookiin. Kaikki haastatellut suhtautuivat tarjolla olevaan linkitysmahdollisuuteen positiivisesti ja pitivät sitä hyödyllisenä niille, jotka käyttävät aktiivisesti muun muassa Facebookia.

”Varmaan hyvä asia. Facebookia käytetään paljon tänä päivänä.” (Eläkkeellä oleva mies.)

”Ne (linkitysmahdollisuudet) ovat nykypäivää. Eivät ne paljon siellä paina.” (Graafisen alan ammattilainen.)

Haastatelluilta kysyttiin, mitä muita sivujen palveluita he käyttivät. Näillä tarkoitettiin säätietoja, pelejä, tv-tietoja tai mahdollisuuksia siirtyä muiden lehtien tai kaupapaikkojen sivuille. Viisi vastaajista ilmoitti, ettei ollut käyttänyt kyseisiä palveluita. Heistä neljä kertoi käyvänsä kyseisillä sivuilla tai hankkivansa vastaavat palvelut suoraan noilta sivuilta tai jotain muuta kautta. Yksi haastateltava kertoi, ettei päässyt käyttämään säätietoja, sillä makkulalla varustettu minikannettava ei jaksanut avata sääsivuja. Ryhmäperhepäivähoitaja kertoi käyneensä Luoteisväylän verkkosivun kautta Etuovi.comissa ja saattavansa käyttää palvelua jatkossakin. Lukiota käyvä tyttö oli tutkinut lehden verkkosivuilta tv-ohjelmaa sekä siirtynyt Iltalehden sivuille. Eläkeläisnainen oli käyttänyt samoja palveluita. Sen lisäksi hän kertoi tutkineensa Kauppalehden otsikoita, mitä ei muuten tule tehneeksi.

Eläkeläisnainen uskoo käyttävänsä jatkossakin Luoteisväylän verkkosivujen kautta samoja palveluita kuin tarkasteluajanjaksolla. Lukiolaistytty uskoo ehkä käyttävänsä tv-ohjelmaa tai säätietoja, jos on Luoteisväylän verkkosivuilla jo muutenkin. Yläas-

tetta käyvä poika on samoilla linjoilla ja lisää edellisiin vielä Autotalli.comin. Hänkin menee tarjolla oleviin palveluihin yleensä suoraan, mutta saattaisi käyttää yllä mainittuja linkkejä, jos on muutenkin Luoteisväylän sivuilla. Myös graafisen alan ammattilainen saattaa käyttää tarjolla olevia väyliä, jos on sivuilla valmiiksi. Hän ei kuitenkaan usko menevänsä Luoteisväylän sivuille näitä palveluja käyttääkseen. Kolme haastateltua ilmoitti tuskin käyttävänsä tarjottavia palveluita lehden verkkosivujen kautta. He menevät jatkossakin suoraan palvelujen omaan osoitteeseen.

Neljä kahdeksasta haastatellusta ei osannut mainita mitään lisäpalveluita, joita haluaisi Luoteisväylän verkkosivuille. Sosionomi-kotiäiti toteaa, ettei kaipaa lisää palveluita, vaan hakee sivuilta ennen muuta paikallisuutisia. Vähän mietittyään hän mainitsee, että alueen tapahtumakalenteri voisi olla hyvä lisä sivuille. Saman mainitsee myös eläkeläisnainen perustellen tarpeen sillä, että tiedot löytyvät verkkosivuilta, jos paperilehti on tullut heitettyä pois liian aikaisin. Ryhmäperhepäivähoitaja haluaisi nähdä verkkolehdestä samat ilmoitukset kuin paperilehden takasivulla:

”Voisi olla niin, että jos laittaa ilmoituksen lehteen, saisi sen myös verkkoon.”

Graafisen alan ammattilainen kaipaa sivuilta vain parempaa jäsentelyä ja toteaa, että juttujen sisältö on ratkaiseva asia.

5.3 Mielipiteitä ilmoituksista

Kuusi kahdeksasta haastatellusta piti Luoteisväylän verkkosivuilla olevien ilmoitusten määrää sopivana.

”Määrä on sopiva, paljon mainoksia, joskin ihan ok paikoissa ja melko hyvällä maulla valittuja. Ei mitään epilepsiavalvoja tai muita.” (Tietotekniikan opiskelija.)

Toinen haastateltava toteaa ilmoituksista: *”Joka paikassa niitä kuitenkin on.”* Kuten jo aiemmin todettiin, haasteltavat sanovat ymmärtävänsä, että ilmoitusten kautta lehti

saa tarvitsemiaan tuloja. Lukiolaistytön mielestä ilmoituksia voisi olla enemmänkin. Sosionomi-kotiäiti taas ilmoittaa selkeästi pitävänsä ilmoitusten määrää liian suurena. Hänestä ilmoitukset sotkevat sivun luettavuutta. Esimerkiksi luetuimpien ja suosituimpien juttujen osion pitäisi hänestä olla helpommin löydettävissä ylempänä etusivulla, sen sijaan että siellä on ilmoituksia, kuten nyt. Karuselli-ilmoitus ei auennut hänen minikannettavallaan, jossa on morkkulaite.

Erikseen sosionomi-kotiäiti nostaa esiin erään eduskuntavaaliehdokkaan ilmoituksen, joka oli aina vastassa sivujen aueissa. Hän pohti jopa, onko lehti huomioinut tulevana mahdollisesti liitetyksi kyseisen edustajan puolueeseen tämän ollessa ainut ja erittäin näkyvästi esillä oleva vaali-ilmoittaja sivuilla ainakin tarkasteluajana. Myös tietotekniikan opiskelija mainitsee saman ilmoituksen.

”Syynä saattaa olla melko tiivis vierailutahti, mutta etenkin uutisen vieressä oleva aina sama mainos alkaa käydä niin sanotusti vanhaksi. Luulen, että osaisin unissani piirtää ehdokkaan kuvan seinälle.”

Graafisella alalla toimiva mies muistuttaa selkeän jäsentelyn tärkeydestä ja siitä, että hyvä sivusto on myös ilmoittajan parhaaksi. Karusellityypistä ilmoitusaluea hän ei pidä kovin hyvänä. Ja se vaivasi myös ainakin eläkkeellä olevaa naista, joka aluksi ihmetteli, eikö karusellista pääsekään enää eteenpäin sivulla. Myös ryhmäperhepäivähoitaja kaipasi toisenlaista sijoittelua sinänsä hyväksyttävälle ilmoituksille, kuten aiemmin on jo kerrottu.

Kuusi haastateltavaa totesi, ettei kokenut Luoteisväylän verkkosivuilla tarkasteluajanjaksolla olleista ilmoituksista olleen itselleen hyötyä. Yläastetta käyvä poika tosin totesi, että ne on kuitenkin mukava katsoa läpi. Tietotekniikan opiskelija mainitsi itselleen hyödylliseksi lähinnä etusivun alaosan osion ”alueen uusin tarjonta”, josta löytyvät muun muassa alueen avoimet työpaikat Monster-sivuston kautta. Hän ei kysyttäessä kaivannut Luoteisväylän verkkosivuille mitään tietyn alan mainontaa. Monilla verkkosivuilla hänellä on ilmoitukset estetty kokonaan.

Kumpikaan eläkeläishaastateltava ei osannut toivoa Luoteisväylän verkkosivuille minkään erityisen alan ilmoittelua. Eläkkeellä oleva mies, kuten myös graafisen alan

ammattilainen, sanoivat, etteivät juuri seuraa ilmoittelua. Lukiolaistyttöä kiinnostavat yleensä vaate- ja kenkämainokset, yläastetta käyvää poikaa taas autot. Myös sosionomi-kotiäiti nimesi auto- sekä asuntoilmoittelun lähinnä itseään koskettaviksi, jossaan nekään eivät ole ajankohtaisia juuri nyt. Ryhmäperhepäivähoitaja toivoi verkkosivuille paikallisten ruokakauppojen ilmoituksia ja ylipäätään ilmoittelua omalta lähialueelta.

5.4 Luoteisväylän verkkosivujen käyttö tulevaisuudessa

Pariviikkoinen verkkosivujen seuranta ei tehnyt yhdestäkään haastattelusta päivittäistä vierailijaa Luoteisväylän sivuille. Sosionomi-kotiäiti aikoo jatkossa vierailla Luoteisväylän verkkosivuilla satunnaisesti. Ryhmäperhepäivähoitaja sanoo käyvänsä aika harvoin, jos sivut pysyvät samanlaisina, mutta jos uutiset vaihtuisivat useammin, hän voisi käydä noin kaksi kertaa viikossa. Yläastetta käyvä poika uskoo käyvänsä sivuilla joskus, jos jo paperilehdessä kerrotaan jostain kiinnostavasta jutusta. Eläkeläisnainen ja tietotekniikan opiskelija uskovat vierailevansa sivuilla pari kertaa viikossa, eläkeläismies 2-3 kertaa viikossa, lähinnä alkuviikolla ennen paperilehden ilmestymistä. Graafisella alalla työskentelevä aikoo vierailla sivuilla, kun jotain ajankohtaista tapahtuu:

”Pienellä paikkakunnalla, kun jostain kohistaan, tarkistan, onko lehti äkännyt asian.”

Sosionomi-kotiäiti noudattaa samaa tapaa nytkin. Lukiota käyvä tyttö uskoo käyvänsä sivuilla jatkossa ehkä kerran viikossa, joka tapauksessa hän käy verkkosivuilla mieluummin kuin lukee paperilehteä. Verkon hyviin puoliin kuuluu se, että sieltä löytyy myös vanhempia uutisia. Hänestä on ylipäätään hyvä, että myös pienten paikkakuntien asiat löytyvät internetistä.

Kysyttäessä, missä muodossa tai minkä välineen kautta haastateltavat uskovat lukevansa Luoteisväylä-lehteä viiden vuoden kuluttua, vain lukiolaistyttö ilmoittaa ainoaksi lähteekseen internetin. Kaikki muut uskovat lukevansa paperilehteä ainakin muun version rinnalla. Paperilehteä puoltaa se, että sitä on vastaajien mielestä hel-

pompi selata, sen voi ottaa käteen missä vain, sitä saa hypistellä ja lukea moneen kertaan. Paperilehti on heidän mukaansa myös helppo jättää kesken ja palata siihen taas uudelleen, eikä ole tietokoneen avaamisen vaivaa. Internetissä joutuu enemmän hakemaan tietoa. Ja paperinen Luoteisväylä yksinkertaisesti kuuluu torstaipäivään.

Tietotekniikan opiskelija sanoo, ettei usko paperilehden kuolevan pian ja uskoo itse viiden vuoden kuluttua lukevansa Luoteisväylää sekä paperilta että luultavasti myös tabletilta. Myös paljon verkkolehdiä jo nyt lukeva graafisella alalla toimiva mies uskoo, että suuri osa ihmisistä lukee lehtensä vielä pitkään paperisena. Hän arvelee itsekin käyttävänsä sekä paperilehteä että lukulaitetta, koska *”tekniikkaa ei voi kuitenkaan raahata joka paikkaan”*. Eläkeläisnainen ja ryhmäperhepäivähoitaja ovat paperilehden kannattajia. *”Ainakin nyt tuntuu siltä, en ainakaan kännykästä tule lukemaan”*, eläkeläisnainen sanoo jättäen pienen varauksen mielipiteen muuttumiselle myöhemmin. Ryhmäperhepäivähoitaja ei omien sanojensa mukaan ainakaan vielä osaa ajatella lukevansa Luoteisväylää viiden vuoden kuluttuakaan internetistä, mutta toteaa, että muutos saattaa tapahtua nopeasti.

Puolet haastatelluista ei olisi ainakaan tämänhetkisessä tilanteessa valmiita maksamaan Luoteisväylän verkkolehdestä tai sen osasta. Yksi muotoilee vastauksensa: *”En ainakaan näistä sivuista nyt.”* Yläasteikäinen poika sanoo mieluummin lukevansa paperilehteä eikä eläkeläismieskään ole valmis maksamaan verkkolehdestä ainakaan niin kauan kuin perheeseen tulee paperilehti. Ryhmäperhepäivähoitaja olisi mahdollisesti valmis maksamaan tietyistä osioista, erityisesti uutisista. Graafisella alalla työskentelevä mies olisi valmis maksamaan näköislehdestä, ei verkkosivuista. Ne kannattaa hänen mukaansa pitää erillään. Tietotekniikkaopiskelija maksaisi, jos tarjolla olisi erityisesti matkapuhelimella tai tabletilla helposti selattava versio.

6 YHTEENVETO

6.1 Muutostarve

Ensimmäinen askel lehden verkkosivujen käyttäjäksi ylipäättään, ja vieläpä tyytyväiseksi käyttäjäksi, on tietoisuus verkkosivujen olemassaolosta. Kolme kahdeksasta haastatellusta ei tiennyt, että Luoteisväylä-lehdellä on omat verkkosivut. Tämä tilanne vaatii muutosta.

Kaksi haastateltua ilmoittaa aikovansa jatkossa vierailla Luoteisväylän verkkosivuilla noin kaksi kertaa viikossa. Muiden aikeissa on käydä sivuilla satunnaisesti tai oletettujen vierailukertojen eteen liitetään epävarmuutta ilmaiseva sana ehkä. Jotta sivuilla olisi kävijöitä ja interaktiivisuutta, ehkä-sanasta pitäisi päästä eroon ja käyntikerrat vakiinnuttaa useampaan kertaan viikossa. Kävijöiden mielenkiinnon ylläpitämiseksi Luoteisväylän verkkosivuista on tehtävä heille tarpeelliset. Lehtien perinteinen toimintamalli on ollut se, että toimitukset ovat päättäneet, mitä yleisölle tarjotaan ja milloin. Nykyisillä valintaan perustuvilla markkinoilla asiakas onkin se, joka päättää haluamastaan palvelukokonaisuudesta ja valitsee itselleen sopivimman ja kiinnostavimman. (Pietilä 2007, 91-92.)

Luoteisväylän verkkosivuilla käytävä keskustelu on vähäistä. Sen lisäämiseksi ja sitä kautta verkkosivujen kiinnostavuuden kasvattamiseksi on saatava aikaan muutoksia. Luoteisväylässä halutaan myös paperilehden ja verkkoversion välille todellista vuorovaikutteisuutta. Sen herättäminen ja ylläpitäminen vaatii samoin muutosta toimintatapoihin.

6.2 Muutosehdotuksia

Tunnettuus kasvuun

Luoteisväylän verkkosivujen tunnettuuden lisäämiseksi kannattaa käyttää väylää, joka on luontevasti ja helposti käytettävissä, eli paperilehteä. Lukijat kannattaa johdattaa verkkosivuille kädestä pitäen osoittamalla vaikka lehtijutussa, mitä verkossa on tarjolla. Pelkkä ilmoitus ei ehkä kiinnitä kaikkien huomiota tai innosta toimimaan.

Myös kilpailun järjestäminen verkossa vieraileville voisi toimia houkuttimena. Tässä voitaisiin mennä perinteisten nimenkirjaamiskilpailujen ulkopuolelle. Kuka vastaa aina nopeimmin uusinta verkon pääjuttua koskevaan kysymykseen? Kuka tunnistaa kuvasta paikallisen kohteen tai henkilön 50 vuotta sitten? Houkuttimena voisi toimia myös äänestys. Äänestää voitaisiin vaikka lukijoiden lähettämistä valokuvista tai koululaisten piirustuksista, jostain joka saisi sukulaiset ja tuttavat toimimaan oman ehdokkaansa puolesta. Entä miten olisi lukijoille avoin salapoliisitarina, jota voisi verkkosivuilla jatkaa se, joka seuraavaksi ehtii? Tulisiko sen seuraamisesta paikallisille päivittäinen koukku?

Koska kävi ilmi, että nimenomaan nuorimmat (15-23-vuotiaat) tätä työtä varten haastatellut eivät olleet tietoisia verkkosivujen olemassaolosta, kannattaisi koululaisille suunnata jokin oma kampanja, jotta verkkosivut tulisivat tutuiksi. Koulujen sanomalehtiviikko tarjoaa hyvän tilaisuuden viedä viestiä kouluihin. Erityisesti äidinkielen tunneille voisi tarjota eri-ikäisille koululaisille valmiita tehtäviä, joiden ratkaisut löytyvät Luoteisväylän verkkosivuilta. Näin koululaiset saisivat luontevasti ensikosketuksen sivustoon.

Selkeyttä asettelulla

Osa tätä työtä varten haastatelluista piti Luoteisväylän verkkosivuja, erityisesti etusivua, sekavana. Yleensä ongelmaksi koettiin ilmoitukset, joita miellettiin olevan liikaa tai ainakin häiritsevissä paikoissa. Koettiin, että niiden sijoittelu häittoi tiedon nopeaa löytämistä. Esimerkiksi tuoreimmat/ suositelluimmat/ luetuimmat/ kommentoiduimmat -osiota toivottiin heti etusivun yläosaan sen sijaan, että se löytyy useiden ilmoitusten jälkeen alemmalla sivulta. Myös pääuutisen jälkeen etusivun katkaisevaa karuselli-tyyppistä ilmoitusmuotoa pidettiin häiritsevänä ja sivun selkeyttä selvästi vähentävänä. Kuvaavaa on, että graafisen alan asiantuntija mainitsi Uutiset-alasivun selkeämmäksi kuin etusivun. Verrattaessa sitä etusivuun huomataan, että sillä on vähemmän ilmoituksia ja ne on sijoitettu selkeämmin omaksi ryhmäkseen.

Tuntuu siis siltä, että ilmoituksia uudelleen asemoimalla poistettaisiin pitkälti haastateltujen kokemaa epäselkeyttä sivustolla. Eri asia on sitten se, että ilmoittajat luonnollisesti haluavat näkyvyyttä keskeisiltä kohdilta sivua. Ilmoitusten sijoittelua ei myöskään aina päätetä Luoteisväylässä, vaan konsernin ylemmillä tasoilla. Olisiko

kuitenkin ilmoittajillekin hyödyksi varmistaa mahdollisimman monen kävijän vierailu sivuilla sen sijaan, että usea kävijä ehkä jättää sivujen tutkimisen kesken tai ei käy sivuilla ollenkaan, koska kokee ilmoitusten häiritsevän uutisten lukemista liikaa?

Etusivun yläpalkki sai usealta haastatellulta kiitosta sivuille tuomastaan selkeydestä. Vastaavaa sisällön jaottelua toivottiin lisääkin. Yksi toive oli juttujen jaottelu paikkakunnittain. Vaikka lehden tavoitteena olisi saada käyttäjät lukemaan juttuja tapahtumapaikkakunnasta riippumasta, kannattaa kuitenkin harkita mahdollisuutta myös paikkakunnittaiseen jaotteluun, sillä moni saattaisi kokea sen itsensä hyödyttäväksi ja aikaa säästäväksi palveluksi. Luoteisväylän levikkialueeseen kuuluu neljä paikkakuntaa, joita kaikkia useat lehden tai verkkosivujen lukijat eivät koe itselleen läheiseksi tai kiinnostaviksi. Ovathan kaikki jutut kuitenkin etusivulla tarjolla jokaiselle. Oman paikkakunnan linkin kautta voisi halutessaan perata joukosta itselle lähimmät uutiset. Toisaalta sen avulla voisi myös varmistaa, ettei omaa paikkakuntaa koskevia juttuja mene vahingossa ohi.

Sisällössä paikallisuus edellä

Muun muassa Ilta-Sanomien vastaavana päätoimittajana ollut A.-P. Pietilä kirjoittaa, kuinka perheeseen, sukuun tai asuinpaikkaan liittyvät yhteisöt ovat menettäneet merkitystään, ja niiden tilalle ovat tulleet esimerkiksi verkkokeskusteluihin tai harrastuksiin perustuvat yhteisöt, jotka rikkovat perinteisiä sanomalehtien lukijakuntia. (Pietilä 2007, 183.) Näin varmasti monesti onkin, mutta uskon, että juuri paikallislehdet tekevät poikkeuksen. Niiden kautta ei niinkään haeta samanhenkisiä harrastajia tai aateveljiä ja –sisaria. Sitä varten ovat muut foorumit. Paikallislehdeksi haetaan nimenomaan tietoa paikallisista tapahtumista ja se sitoo lukijoita yhteen. Siksi sen verkkosivuillekaan ei kannata sijoittaa kovin paljon paikallisuuden ulkopuolelle menevää tarjontaa.

15-vuotias haastateltu mainitsi paikallislehden verkkosivuilla turhaksi niillä tarjottavat pelit, vaikka oletettavasti juuri hän kuuluisi tuon tarjonnan käyttäjiin. Pelejä haetaan hänen mukaansa muuta kautta. Toiset haastatellut mainitsivat käyttävänsä erilaisten kauppapaikkojen tarjontaa menemällä suoraan niiden sivuille. Kaikkia ei lisätarjonta välttämättä haittaa, mutta se ei varsinaisesti tuo lisäarvoakaan. Se on tietysti melko helposti saatavaa sivujen täytettä, kun samaa aineistoa voidaan käyttää usei-

den lehtien sivuilla. Jos käyttäjät kuitenkin kokevat sen turhaksi ja jopa sivujen selkeyttä ja käytettävyyttä häiritseväksi, kannattaa sen määrää ainakin miettiä. Hyvään verkkojournalismiin on todettu kuuluvan myös kyky valita ja rajata tarjolla olevien monien ominaisuuksien joukosta. (Karhu 2006, 13.) Paikallislehden verkkosivuilla toivottua olisi varmasti monipuolinen, mutta nimenomaan mahdollisimman paikallinen aineisto. Sen tuottaminen vaatii kuitenkin voimavaroja, joita pienellä paikallislehdellä ei välttämättä ole.

Eräs mahdollisuus paikallisen aineiston hankkimiseksi olisi tarjota verkkosivuilla kirjoitustilaa muillekin kuin lehden omalle tekijäkunnalle. Tätä eräs haastateltu toivoikin. Kirjoittajat voisivat tietysti olla eri alojen ammattilaisia tai vierailevia journalisteja, mutta tämä vaihtoehto ei olisi kovinkaan edullinen, eikä siksi kovin usein mahdollinen. Sivuille voisivat kirjoittaa alueen tapahtumista ja asioista kuitenkin myös aivan tavalliset levikkialueella asuvat ihmiset. Pietilä toteaa tosin, että paraskin kansalaisjournalismi on noussut enimmillään hyvätasoisien mielipidekirjoittamisen tasolle. Sen ongelmiin kuuluu, ettei hankita perustietoja aiheena olevasta asiasta, tarkasteta luotettavuutta, analysoida materiaalia eikä aineistosta kirjoiteta kovinkaan hyvää juttua. (Pietilä 2007, 232.) Ongelmaksi nousee siis se, ettei lehden levikkialueelta löydy välttämättä ainakaan tarpeeksi paljon hyvälaatuista kansalaisjournalismia. Ehkä tätä vaihtoehtoa kuitenkin kannattaa kokeilla. Jos juttujen julkaiseminen vaatii toimitukselta runsaasti niiden käsittelyä, tällaista aineistoa ei tosin kovin paljon pystytä tarjoamaan.

Toisaalta keskisuomalaisessa puolentoista tuhannen asukkaan Kyyjärven kunnassa on toiminut jo vuodesta 2005 lähtien kuntalaisten ja sen asioista kiinnostuneiden verkkolehti NopolaNews, jossa tiedontuottajina ovat kunnan ja seurakunnan lisäksi yhdistykset, järjestöt ja yhteisöt. Eri tahot ovat valinneet tiedontuottajansa verkkosivuille. Sivuille ei katsota liian tarkasti kirjoitusvirheisiin. Periaatteena on, että jos asia selviää ja tiedotus toimii, se on tärkeintä. Joukossa voi olla erilaisten asiantuntijoiden tai vaikka kansanedustajien kirjoituksia, mutta keskeistä materiaalia ovat tavallisten ihmisten jutut toisille tavallisille ihmisille. Verkkolehti on jaettu aihealueisiin, ja se toimii ja päivittyy kuukauden ajan kuin portaali, mutta myös vanhat numerot jäävät talteen. (NopolaNews [www-sivut](http://www.nopolanews.fi).) Koska NopolaNews on toiminut jo useita vuosia, voisi vastaavanlaisen materiaalin uskoa tyydyttävän lukijoita myös

pienessä paikallislehdessä. Se pitäisi kuitenkin erottaa selkeästi toimituksellisesta aineistosta.

NopolaNews tarjoaa luettavaa monelta eri aihealueelta, kuten asumisesta, hyvinvoinnista, kulttuurista, kunnalliselämästä, liikunnasta ja urheilusta, lapsista ja nuorista, senioreista, seurakunnista, maa- ja metsätaloudesta, yrityselämästä ja niin edelleen. Otsikoiden alta löytyy ilmoittelua, uutisia ja muita juttuja. NopolaNews tarjoaa myös aineistoa, jolle ei yleensä tahdo riittää sanomalehdissä kovin paljon tilaa, tai sen ei katsota ylittävän uutiskynnystä. Paikalliset voivat laittaa verkkosivuille vaikka matkakertomuksia ja NopolaNewsistä löytyy myös alasivut aiheille Merkkipäivät, Perhetapahtumat ja In memoriam. Maaliskuussa 2011 Merkkipäivät-sivulla kerrotaan 97 vuotta täyttäneestä rouvasta ja hänen jälkeläisistään neljässä polvessa. Perhetapahtumat-sivulta löytyy, kuvitettuna kuten äsken mainitussa esimerkissäkin, kuvaus 12.3. Kyyjärven kirkossa toimitetusta vihkimisestä ja sen jälkeisestä hääjuhlasta. In memoriam-osiossa kerrotaan samana päivänä siunatusta vainajasta ja siunauksen jälkeen pidetystä muistotilaisuudesta. (NopolaNews [www-sivut](#).) Nämä ovat asioita, jotka eivät vaikuta veroprosenttiin tai työpaikkojen määrään, mutta ne ovat kautta aikojen kiinnostaneet lähialueen asukkaita.

Pietilän esittelemän lööppien ja lähinnä iltapäivälehtien etusivujen erittelyyn ja analysointiin perustuneen pro gradu –tutkielman mukaan kiinnostavimpia olivat uutiset, joihin liittyi tunnettuja henkilöitä tai heidän elämänsä tai ominaisuuksiinsa kuuluvia asioita. Selkeitä myyntipiikkejä muodostivat viihteelliset aiheet, kuten presidentinlinnan itsenäisyyspäivän juhlat. Myös rikokset kiinnostavat. Pietilä toteaa ihmisiä kiinnostavan yleisesti ottaen asioiden, joista voi keskustella muiden kanssa. Nämä puheenaiheet avaavat vuorovaikutustilanteita. Myös omat edut ja niiden valvonta kiinnostavat ihmisiä (Pietilä 2007, 57, 61.) Yllä mainittuihin kategorioihin löytyy esimerkkejä myös Luoteisväylän Uutiset-sivun suositelluimmista jutuista, joskin vertailumateriaali on pieni.

Kaikkein eniten oli Luoteisväylän verkkosivuilla suositeltu juttua, joka kertoo erikoisena persoonana tunnetuksi tulleen apteekkarin uusimmista vaiheista. Kyseessä on siis paikallisella tasolla tunnettu henkilö, jonka elämäntilanne kiinnosti verkkosivulla kävijöitä. Kymmenen suositelluimman joukkoon kuului myös juttu paikallisseura-

kunnan nimikkolähetistä kotimaan vierailulla. Lähetti on kiinnostava ja varmasti monille tuttu henkilö, jonka uusimmat kuulumiset haluttiin lukea. Pietilän mukaan ihmisiä kiinnostavat myös omat edut ja niiden valvonta. Paljon suosituksia olivatkin Luoteisväylässä saaneet myös kyläkoulun kohtalosta sekä syrjäkylän linja-autoreitin lakkautusuhasta kertovat jutut. Samaan kategoriaan kuuluvat tavallaan myös kahdesta eri levikkialueen kunnasta tehdyt jutut, joissa esiteltiin kunnanvaltuuston kokoonpano. Linnan juhlien suosioon voidaan paikallisella tasolla verrata penkkareista kertovaa juttua. Penkkareista ja alakoululaisten tiernapoika-esityksestä tehdyissä jutuissa kiinnostivat varmasti myös nuorten ja lasten kuvat. On yleistä, että vanhemmat tai isovanhemmat hankkivat toimituksesta ylimääräisiä lehtiä, joissa on lasten tai lastenlasten kuvia, lähettääkseen niitä muualla asuville sukulaisille ja tuttaville. Verkkojuttuun voi vastaavasti kehottaa lukemaan internetistä.

Tätä työtä varten haastatellut ehdottivat Luoteisväylän verkkosivuille muun muassa NuortenVäylää alueen nuorison kohtaamispaikaksi. Se vaatisi ensin nuorison huomion saamista kyseiselle palvelulle, mikä onnistunee parhaiten koulujen kautta. Koulujen kanssa voitaisiin kehittää jokin yhteistoiminnallinen projekti, joka toisi oppilaat lehden verkkosivuille. Sen jälkeen heidät pitäisi saada vakituiseksi vierailijoiksi ja keskustelijoiksi, mikä vaatii toimitukselta panostusta ainakin aluksi. Jos nuorille syntyy side lehden verkkokeskusteluun, osuu silmään varmasti muutakin tarjontaa, ja näin voidaan synnyttää nuorelle oma side Luoteisväylään myös laajemmin. Lehden oman Facebook-profiilin luominen voisi olla myös keino ottaa nuoret mukaan lehden piiriin. Kunkin omalle Facebook-sivulle ilmestyvät Facebook-ystävän (lehden) aineistolinkit ja muut lataukset voisivat herättää kommentointia ja keskustelua. Tämä koskee tietysti yhtä hyvin kaiken ikäisiä Facebook-käyttäjiä.

Nuorilla on jo monissa kunnissa, Luoteisväylän alueella ainakin Porissa ja Pomarkussa, mahdollisuus vaikuttaa paikallisten ja alueellisten nuorisotyötä ja nuorisopoliittikkaa koskevien asioiden valmisteluun Aloitekanava-sivuston kautta. Voisiko paikallislehti päästä yhteistyöhön paikallisen Aloitekanavan kanssa ja tarjota verkkosivuilla lisätilaa ja näkyvyyttä nuorten mielipiteille tai tarjota juttuja Aloitekanavalla esiin nousseista asioista verkossa tai paperilehdessä tai sitten tarjota verkkosivuilla tilaa nuorten itse aiheista kirjoittamille jutuille? Jälleen kerran, tämäkin vaatii toimitukselta panostusta, mutta olisiko siihen mahdollisuutta?

Luoteisväylän verkkosivuille ehdotettiin myös vaihtuvaa lukijakyselyä. Sekin tarjoaisi yhden keinon mielipiteensä esittämiseen, tosin nimettömänä muiden joukossa, mutta se tuntuukin olevan lukijoista monesti mukavampi vaihtoehto. Jos vastaaminen onnistuu vain yhdellä klikkauksella, ja toimitus tarjoaa mielenkiintoisia paikallisia kysymyksiä, voisi kyselystä tulla yksi houkutin sivuilla käymiseen. Se voisi parhaimmillaan myös tarjota paikallisia keskustelunaiheita ja poikia verkko- tai yleisönosastokeskustelua. Tässä olisi mahdollisuus paperilehden ja verkkolehden vuorovaihtukseen, kuten yllä mainitussa mahdollisessa yhteistyössä Aloitekanava-sivuston kanssa.

Luoteisväylän verkkosivuille toivottiin myös syventävää sisältöä paperilehden tarjonnan jatkeeksi. Sellaista voisivat olla juttuun liittyvien useampien henkilöiden haastattelut, laajemmat matkakertomukset, erilaiset valmistusohjeet tai vaikka haastatellun kirjoittamat runot. Tällöin lisämateriaali toisi lukijoita verkkoon, mutta voisi palvella myös toisin päin. Kuka onkaan se henkilö, joka on kirjoittanut tällaisia runoja verkkosivuille ja miksi hänestä kirjoitetaan paperilehdessä? Kummassakin lähteessä pitää tietysti mainita toisen lisätarjonnasta.

Verkkosivuille ehdotettiin myös omia juttukokonaisuuksia lyhyiden uutisten lisäksi. Taas on vastassa kysymys resurssien riittävydestä. Mutta ehkä ratkaisu voisi olla kansalaisjournalismi tai ehkä blogit vastaisivat tähän kysyntään. Heinosen ja Domingon mukaan media näyttää käyttävän erityisesti kolmen tyyppisiä blogeja. Näihin kuuluvat tapahtumablogit, jotka liittyvät esimerkiksi vaalikampanjoihin, urheilutapahtumiin tai meneillään oleviin konflikteihin. (Heinonen & Domingo 2009, 81.) Tätä kirjoitettaessa odottavat eduskuntavaalit kuukauden päässä. Luoteisväylän sivuilla on konsernin muiden paikallislehtien tapaan järjestetty tila vaaliblogeille. Kukaan ei ole kuitenkaan sellaista alkanut pitää.

Muita lehdissä usein käytettyjä blogityyppejä ovat mielipideblogit ja kommenttiblogit. Kommenttiblogit ovat toimituksen oman väen pitämiä. Eräs versio niistä ovat testiblogit, joissa journalistit kertovat aikomastaan jutusta ja lukijoilla on mahdollisuus antaa vinkkejä juttuidean kehittämiseksi parempaan suuntaan. (Heinonen ym. 2009, 82.) Toimisiko tällainen paikallislehdessä?

Blogit ovat vertaismedian muoto. Sirkkunen määrittelee vertaismedian tekijän tai yhteisön yhdessä sopimista intresseistä vapaaehtoisesti syntyväksi sisällöksi. Vertaismedian tuottamiseen ajavat yksilölliset ja yhteisölliset motiivit. Yksilötasolla tärkeää on itsensä ilmaiseminen, omien taitojen kehittäminen ja vertaispalautteen saaminen. Yksilöllisiä motiiveja ovat myös suhdeverkostojen ja sosiaalisen pääoman kasvattaminen. Osaltaan kyse on viihtymisestä, oman identiteetin muokkaamisesta ja esiintymisestä. Yhteisöllisiä motiiveja ovat tietojen ja taitojen jakaminen muiden kanssa ja vapaaehtoinen työ yhteiseksi koettujen tavoitteiden hyväksi. (Sirkkunen 2006, 139, 146-147.)

Paikallisia vaikuttajia ja toimijoita voisi pyytää Luoteisväylän verkkosivuille blogin pitäjiksi, mutta voisiko lehden sivuille linkittää myös paikallisten jo valmiiksi pitämiä blogeja? Paikallisia blogeja löytyy ainakin valokuvauksesta, sisustamisesta ja nuorison pukeutumisesta ja varmasti monelta muultakin alalta. Ainakin osa bloggajista voisi olla halukkaita saamaan lukijoita myös paikallisen verkkolehden kautta ja toisaalta blogien sisältö voisi synnyttää keskusteluja lehden verkkosivuille, tai jopa paperilehteen asti. Heinonen ja Domingokin toteavat, että lukijoiden blogeille tarjottu tila voi lisätä lukijankunnan keskinäistä yhteisöllisyyden tunnetta ja edesauttaa lukijoiden ja journalistien keskustelua (Heinonen ym. 2009, 79).

Toisaalta on tutkimustuloksia, joiden mukaan kaikki eivät suinkaan kaipaa interaktiivista vertaisjournalismia. Janet Jones kertoo useista soraäänistä, jotka vastustivat muun muassa BBC:n lupaamaa demokraattisempaa uutistentekoa:

”Haluaisin nähdä kaiken tämän interaktiivisen roskan loppuvan. Maksan lupamaksuni kuullakseni koulutettuja journalisteja ja oikeita asiantuntijoita. En halua kuulla nimettömien kirjoittajien ääliömäistä kiihkoilua.”

(Vapaa suomennos.) (Jones 2008, 8.)

Seuratoimintailmoituksiakin ehdotettiin Luoteisväylän verkkolehden sivuille. Ne olisivat varmasti melko hyvä houkutin, mutta koska moni on kertonut pitävänsä seuratoimintapalstaa keskeisenä syynä paperilehden tilaamiseen, kannattaa tietysti miettiä,

tekeekö seuratoiminnan julkaiseminen myös verkossa liian suurta hallaa paperilehdelle.

Kuten Kunnallislehti Paimio-Sauvo-Kaarinassa on suunnitteilla (Lappalainen 2010b, 13), voitaisiin Luoteisväylässäkin tarjota paikallisille urheiluseuroille mahdollisuus tulospörssin ylläpitämiseen lehden verkkosivuilla. Seurat voisivat tuottaa verkkoon myös enemmän ja laajempia urheiluselostuksia, sillä niille ei aina löydy painetusta lehdestä niin paljon tilaa kuin tarjontaa olisi.

Tärkeintä, mitä paikallislehden verkkosivuilta tunnutaan kaipaavan, on paikallisuus. Muu haetaan muualta. Saira Karhu päätyy omassa maakuntalehden verkkoversiota käsittelevässä tutkimuksessaan samaan. Hän toteaa, ettei maakuntalehdessä kannata tarjoilla kaikkia uusia ideoita siksi, että ne toimivat jossain muussa verkkopalvelussa, jos verkkosivujen käyttäjät kuitenkin haluavat perinteiseen tapaan mahdollisimman nopeasti tietoa ja uutisia omasta maakunnasta. (Karhu 2006, 22.)

Kuvat tuovat lisäarvoa

Kaikki kahdeksan tätä työtä varten haastateltua olivat kysyttäessä sitä mieltä, että Luoteisväylän verkkosivuilla voisi olla nykyistä enemmän kuvia. Tarjolle voisi asettaa myös paperilehdestä riippumattomia kuvia. Eräs haastateltu ehdottaakin verkkoon ”Lukijan kuvaa”, jollaisia on julkaistu paperilehdessä.

Verkkoon voisi valita aina viikon kuvan tai antaa tilaa useammallekin kuville, jos tarjontaa on. Toimitus voisi myös pyytää tietyin väliajoin kuvia jostain ajankohtaisesta aiheesta tai järjestää vaikka äänestyksen kuukauden kuvasta. Lukijoiden perhetapahtumille voisi varata oman sijansa lehden verkkosivuilta. Lukijat voisivat halutessaan liittää niihin myös jutun, kuten aiemmin mainitussa NopolaNewsissä.

Ajatus paikallislehden verkkosivuilla tarjottavasta videomateriaalista ei ainakaan toistaiseksi innostanut tähän työhön haastateltuja. Kuten eräs haastateltu totesi, videoiden tarjoaminen vaatisi myös niiden työstämistä, mikä taas vaatii lisää henkilöstöresursseja. Toisaalta, jos mahdollisuus laadukkaaseen videomateriaalin tarjoamiseen olisi olemassa, voisi liikkuva kuva pienen paikkakunnan tapahtumista houkutella. Sel-

laista ei yleensä ole tarjolla muualla. Ihan samalla tavoin kuin kuvat lasten ja lastenlasten esiintymisistä kiinnostavat paperilehdessä, kiinnostaisi varmasti elävä kuva jälkikasvusta, luultavasti jopa enemmän. Muitakin paikallisesti kiinnostavia kohteita varmasti löytyisi. Lukijoiden lähettämien ”osuin paikalle” –videoiden julkaiseminen paikallislehdessä puolestaan on erityisen herkkä asia. Pienessä yhteisössä kukaan ei ole tuntematon, ja sana leviää nopeasti. Satunnaisen videoinnin kohteeksi ei ehkä mielellään haluta.

Videoita voisi toisaalta tarjota koululaisten ja nuorison omaksi kanavaksi lehden verkkosivuille. Nuorille on luontevaa julkaista omia otoksiaan muillakin internetin foorumeilla. Jälleen puhutaan kuitenkin ideasta, jonka toteutus vaatisi toimituksen valvovaa silmälläpitoa ja niitä vähäiä resursseja.

Interaktiivisuus

Vaikkei kukaan haastatelluista ollut kahden seurantaviikon aikana suositellut tai kommentoinut Luoteisväylän verkkosivujen juttuja eikä osallistunut keskusteluihin, kaikki pitivät hyvänä, että sellainen mahdollisuus oli tarjolla. Muutamat olivat seuranneet muiden kommentteja ja keskusteluja ja pitivät sitä mielenkiintoisena. Myös maakuntalehti Etelä-Saimaan verkkosivuja käyttäville tehty kysely tuotti tulokseksi päätelmän, että vaikkeivät kaikki verkkolehden lukijat halua osallistua sen sivuilla käytyyn keskusteluun, he kuitenkin seurasivat sitä mielellään (Karhu 2006, 19-20). Luoteisväylän verkkosivujen keskusteluihin kaivattiin tuoreempia aiheita. Kuten eräs haastateltu totesi, toimitus voisi itse ruokkia keskusteluja ajankohtaisilla ja provokatorisillakin avauksilla ja kommentteilla.

Keskustelusivuille voisi vaikka luoda systeemin, jossa haastetaan tietty henkilö kommentoimaan jotain asiaa omalla vuorollaan. Keskustelijat voisivat haastaa toisiaankin. Esimerkki voisi olla vaikka kiitoksen ketju. Jokainen kirjoittaja kiittäisi vuorollaan jotain paikallista tahoa tai asiaa ja haastaisi sitten seuraavan henkilön mukaan. Tästä voisi kehittyä hyvin pohjustettuna mielenkiinnolla seurattu ketju.

Mielenkiintoisia kommentteja ja keskustelun katkelmia voisi myös nostaa säännöllisesti paperilehden sivuille. Näin toinen väline houkuttaisi seuraamaan toista.

Lisää vierailuja nopeammalla vaihtuvuudella

Puolet haastatelluista piti juttujen uusiutumistahtia Luoteisväylän verkkosivuilla liian hitaana. Osa taas oli tyytyväisiä tahtiin, koska he ajattelivat, ettei lehdellä ole resursseja enempään. Ei myöskään haluttu väkisin tehtyjä tyhjiä juttuja, joihin nopeammalla vaihtuvuudella kenties päädyttäisiin, sillä levikkialueelta ei katsottu kuitenkaan löytyvän kovin runsaasti uutisiaihteita. Tilanteeseen voisi löytyä yksi ratkaisu siitä, että viikon mittaan tarjottaisiin uutta syventävää materiaalia jo julkaistuihin uutisiin, jos varsinaista uutta uutisoitavaa ei ilmaannu. Pari haastateltua ilmoittaa, että kävisi todennäköisesti verkkosivuilla useammin, jos tietäisi, että ne päivittyvät nopeampaan tahtiin.

Opitaanko verkkosisällöstä maksamaan?

Kehitysjohtaja Helene Juhola Viestinnän Keskusliitosta toteaa, että vaikka monet internetkäyttäjät ilmoittavat, etteivät ole valmiita maksamaan internetin sisällöstä, he tekevät kuitenkin jo niin. He maksavat muun muassa erilaisista sovelluksista tai musiikista tai lottoavat internetissä. Lapset maksavat virtuaalikelikoista, joilla voi ostella tavaraa Habbo-maailmassa. Juhola uskoo, että kun maksaminen on tarpeeksi helppoa ja internetsivujen vakio-ominaisuus, ovat monet valmiita maksamaan myös hyvistä sisällöistä. Käyttäjät on vain opetettava maksamisen kulttuuriin oikealla tavalla. (Juhola 2010, 20.)

Luoteisväylän verkkosivuja havainnoineesta kahdeksasta henkilöstä kolme suhtautui maksulliseen tarjontaan positiivisesti. Yksi piti mahdollisena, että maksaisi jostain itseä kiinnostavasta asiasta. Toinen oli valmis maksamaan näköislehdestä, ei verkkosivuista. Kolmas piti rahanarvoisena matkapuhelimelle tai tabletille helppokäyttöiseksi tehtyä versiota. Maksullisuus ei saanut siis täystyrmäystä. Ajatus siitä, että internetsisällöstä maksetaan, on olemassa. Etelä-Saimaan verkkolehden käyttäjät suhtautuivat viime vuosikymmenen puolivälissä pääosin negatiivisesti ajatukseen verkkolehden maksullisuudesta. Kysyttäessä kävi ilmi, että yksilöllisyys, alueellisuus ja saavutettavuus olivat asioita, joista kävijät voisivat olla valmiita maksamaan verkkolehdessä. (Karhu 2006, 20.) Luoteisväylän osalta paljon riippuu varmasti siitä, mihin suuntaan lehtien yleinen maksulinjaus lähivuosina kallistuu.

Pitäisi toisaalta selvittää, keitä Luoteisväylänkin verkkolehden käyttäjät tosiasiaassa ovat, jotta voitaisiin tarjota juuri sellaista maksullista materiaalia, jonka kävijät kokevat hyödylliseksi itselleen. Karhun tutkimuksen mukaan esimerkiksi Etelä-Saimaa-lehden verkkolehden lukijoista asui paperilehden ydinlevikkialueella vain puolet (Karhu 2006, 17). Miten on Luoteisväylän laita? Käyvätkö verkkosivuilla muualle muuttaneet tai kesämökkiläiset, jotka haluavat seurata alueen tapahtumia? Mistä he ovat valmiita maksamaan? Tai voisiko paperilehtien lahjatilaukset opiskelun tai muun syyn takia muualle muuttaneille lapsille ja lapsenlapsille vaihtaa lahjaksi ostettuun oikeuteen lukea verkkouutisia?

6.3 Kävijäprofileja

Tähän työhön haastateltujen lukumäärä on pieni, ja haastatellut edustavat oikeastaan yksinään omaa segmenttiään. Seuraavassa pyritään kuitenkin löytämään yhteisiä nimittäjiä ikään perustuvan ryhmittelyn pohjalta. Haastateltuja tarkastellaan kolmessa ryhmässä:

- nuoret, eli tässä 15-23-vuotiaat
- työikäiset, tässä 32-44-vuotiaat
- eläkeläiset, tässä 63- ja 65-vuotiaat

Kahteen ensimmäiseen ryhmään osuu kolme henkilöä, viimeiseen kaksi.

Nuorinta kolmikkoa yhdistää se, että tieto Luoteisväylä-lehden verkkosivuista ei ollut tavoittanut heitä. He liikkuvat eri foorumeilla kuin lehdentekijät tai kiinnittävät huomiota eri asioihin kuin mihin tekijät uskovat. Karhun tulosten mukaan ei Etelä-Saimaan verkkolehtikään ollut ennakko-odotuksista huolimatta pystynyt tavoittamaan alle 25-vuotiaita verkossa liikkujia (Karhu 2006, 18).

Pietilän mielestä nuorilla ei ole samanlaista uutisnälkään perustuvaa tarvetta säännölliseen sanomalehtien lukemiseen tai uutisten katseluun kuin edeltävillä sukupolvilla. He haluavat sen sijaan viettää aikaansa virtuaaliyhteisöissä muiden samanhenkisten kanssa. (Pietilä 2007, 47.) Ehkä nuorisoa pitää lähteä tapaamaan heidän omille foorumeilleen. Facebook on varmasti yksi sellainen. Toisaalta, kuinka paljon uutisnälkä

on sukupolvi- ja kuinka paljon ikäkausikysymys? Monen nykynuoren uutisnälkä saattaa vielä kasvaa, kun asema yhteiskunnassa ja omassa lähipiirissä muuttuu vastuullisemmaksi.

Nuorimmat vastaajat pitivät keskimäärin Luoteisväylän sivuja melko selkeinä. He suhtautuivat ryhmänä myös ilmoituksiin ja niiden määrään suopeasti. Tässä ryhmässä ei oltu sen aktiivisempia kommentoimaan, suosittelemaan tai käyttämään muita verkkosivujen mahdollisuuksia kuin muissakaan ikäryhmissä. Ennakkoon ajatellen ”koko elämänsä” internetissä viettäneeltä ikäpolvelta olisi voinut odottaa enemmän aktiivisuutta. Joneskin tuo esiin, miten nuori polvi on tottunut interaktiiviseen, kaksisuuntaiseen kommunikointiin (Jones 2008, 18). Toisaalta vähäinen aktiivisuus voi johtua myös juttuaiheista, jotka eivät nuorisoa kiinnosta, eivätkä siten saa näitä reagoimaan. Kaikki kolme nuorison edustajaa pitivät verkkolehdestä nopeaa uutisointia tärkeämpänä kuin lisämateriaalin tarjoamista paperilehden juttuihin.

Suoninen ja Modinos toteavat, että nuorten mediankäytöstä voi päätellä, mihin suuntaan koko väestön mediankäyttö on muuttumassa. Sen sijaan vaikeampaa on ennakoita seuraavan nuorisosukupolven käyttäytymistä. (Modinos & Suoninen 2003, 10.)

Tämän työn 15-23-vuotiaista kaksi kolmesta uskoi lukevansa paperilehteä vähintäänkin muun muodon rinnalla vielä viiden vuoden kuluttua. Jaana Hujasen vajaat kymmenen vuotta sitten haastattelemat nuoret kertoivat rauhoittuvansa paperilehden äärelle eri tavoin kuin verkkolehteä lukiessaan. Paperiversio tulee luettua tarkemmin. (Hujanen 2003, 71-72.)

Onko nuoriso kuitenkin tottunut muita paremmin pirstaloituneeseen esittämistapaan ja kaikkialla vaaniviin ilmoituksiin? Näin voisi ajatella, sillä Luoteisväylän verkkosivuja tarkastelleista kaikki 32-44-vuotiaat pitivät sivuja sekavina ja syynä sekavuuteen ilmoituksia, kun nuoremmat suhtautuivat asiaan maltillisemmin. Tämä vähän vanhempien mielipide kannattaa huomioida, kun pyritään tarjoamaan kävijöitä mahdollisimman hyvin palvelevia verkkosivuja. Tosin 23-vuotias opiskelija kiitti sivuja siitä, ettei niillä ole liikaa vilkkuvia tai muuten levottomia ilmoituksia. Hänkään ei siis sellaisista pidä.

Työikäiset haastatellut olivat kaikkein rohkeimpia kertomaan mielipiteitään Luoteisväylän verkkosivuista. He toivoivat verkkosivuilta laadukkaita juttuja ja paikallisuutta. Nykyisen kaltaisia ilmoituksia ei kaivannut yksikään, mutta pääsääntöisesti niitä oltiin valmiit sietämään. Kaksi kolmesta odotti verkkosivuilta enemmän nopeaa uutisointia kuin lisämateriaalia. Vaikka kaikki kolme pitivät vähintään mahdollisena lukevansa Luoteisväylää viiden vuoden kuluttua muualtakin kuin paperilehdestä, kukaan ei uskonut paperiversion kuolemaan ainakaan tuossa ajassa.

Molemmat eläkeikäiset haastatellut valitsivat toivelistalleen lisämateriaalin paperilehden juttuihin nopean uutisoinnin sijaan. Heillä on ehkä enemmän aikaa paneutua laajempiin kirjoituksiin kuin muilla. Tämäkin kannattaa huomioda, kun pyritään tarjoamaan erilaisille verkkokäyttäjien ryhmille kiinnostavaa tarjontaa.

Kumpikaan eläkeläisistä ei joko osannut esittää verkkosivujen tarjonnasta juurikaan kritiikkiä tai ei vain halunnut sanoa poikkipuolista sanaa. He olivat, toisin kuin työikäiset, tyytyväisiä ilmoituksiinkin, vaikkeivät kokeneet saaneensa niistä itselleen hyötyä. Molemmat uskoivat lukevansa Luoteisväylää viiden vuoden kuluttua paperisena.

6.4 Ehdotuksia jatkoon

Jotta verkkosivujen kävijöille osattaisiin tarjota heille hyödyllistä ja mieleiseksi koettua sisältöä, kannattaisi selvittää, ketkä verkkosivuilla käyvät. Se olisi hyvä opinnäytetyön aihe. Kävijät eivät välttämättä ole samoja kuin paperilehden lukijat.

Lisäksi on päätettävä, suunnataanko verkkosivut kaikille vai keskitytäänkö johonkin segmenttiin. Kun käyttäjäkunnan rakenne on tiedossa, voidaan tarjota tietylle yleisön osalle kohdistettua materiaalia. Toinen tutkittava asia olisivat tietysti yhden tai useamman segmentin verkkolehden kohdistamat toiveet ja tarpeet. On myös huomattava, että saadut tulokset eivät ole ikuisia. Verkkomaailma muuttuu nopeasti. Sinne syntyy jatkuvasti uusia tapoja toimia. Myöskään ihmiset eivät pysy samanlaisina. Esimerkiksi eläkeläisissä on viiden vuoden kuluttua paljon nykyistä enemmän tietokoneen jokapäiväiseen käyttöön tottuneita.

Jos verkkosivuihin halutaan panostaa, pitää myös miettiä, mistä niiden ylläpitämiseen saadaan tarpeeksi resursseja ja kuinka paljon sivujen sisällön tuottamisesta voidaan siirtää lukijoiden tehtäväksi. Eräs tapa kohtuullisen edulliseen omien resurssien kasvattamiseen ainakin tilapäisesti olisi alan harjoittelijan palkkaaminen verkkosivuja kehittämään ja ylläpitämään. Verkkosivuille voisi myös laittaa lukijoille suunnattuja kyselyitä niiden tarjonnasta.

6.5 Työn arviointi ja tulosten luotettavuus

Tässä työssä hankittiin tietoja haastattelujen lisäksi tarkkailemalla verkkosivuja. Tarkkailun ottaminen haastattelumenetelmän rinnalle syvensi niin haastattelijan kuin haastateltavienkin tietämystä eikä jättänyt haastattelujen tulosta liian pinnalliselle tasolle.

Kvale toteaa Hirsjärven ja Hurmeen mukaan (2008, 58) haastateltavien määrän olevan kvalitatiivisissa tutkimuksissa nykyisin usein viisitoista. Tässä työssä haastateltavia oli vain kahdeksan. Suurempi haastateltujen joukko olisi varmasti mahdollistanut enempien yleistysten tekemisen ja tuonut ehkä uusia näkökulmiakin. Enemmät haastateltavat vaativat kuitenkin laajempaa tutkimusta kuin tämä opinnäytetyö.

Teemahaastattelun valitseminen laajemmalle yleisölle suunnatun kyselyn sijaan, oli hyvä ratkaisu, koska kyseisiä verkkosivuja ei ole tutkittu aiemmin. Nyt, kun mielipiteiden suunnasta ja keskeisistä kysymyksistä on saatu tietoa, laajemman kyselyn tekeminenkin onnistuu helpommin. Se voisikin olla yksi jatkotutkimuksen kohde, jonka avulla saataisiin mielipidevastauksille kattavampi vastaajajoukko kuin tässä työssä. Teemahaastattelu toimi hyvin myös siinä mielessä, että kysymyksiä saattoi tarvittaessa selventää haastateltavalle. Kaikille ei esimerkiksi aiheeseen liittyvä terminologia ollut yhtä tuttua. Esiin nousseista asioista pystyi myös esittämään tarkentavia kysymyksiä ja haastateltavia sai houkuteltua pohtimaan jotain vastausta tarkemmin helpon ”en osaa sanoa”-vastauksen sijaan. Jotkut tarvitsivat vakuuttelua siitä, että heidän mielipiteensä on työn kannalta tärkeä, vaikka he pitivät itseään esimerkiksi kokemattomina tietotekniikan käyttäjinä.

Tämän työn tuloksiin on saattanut vaikuttaa se, että sen tekijä on työskennellyt Luoteisväylä-lehdessä erilaisissa harjoitteluissa yli vuoden ajan ja toimii jatkuvasti sen avustajana. Yhteys oli tiedossa myös kaikilla haastateltavilla. Asia on tiedostettu ja sen mahdollinen vääristävä vaikutus on pyritty estämään. Haastatelluille esimerkiksi painotettiin, että työn onnistuminen edellyttää myös mahdollisen negatiivisen palautteen sanomista ääneen. Tuntumaksi jäi, että saatu palaute oli rehellistä ja vastaajilla oli halu vaikuttaa saamaansa palvelun sisältöön ja laatuun.

Työn tekijälle lehdestä, sen verkkoversiosta ja toimintaympäristöstä aiemmin saatu kokemus mahdollisti syvällisemmän paneutumisen aiheeseen. Lehden toiminta-alueen, sen painettujen ja verkkojuttujen sisällön ja aiempien palautteiden tunteminen oli suureksi avuksi. Täysin ulkopuolelta tuleva henkilö ei esimerkiksi tietäisi, miten tärkeää lukijoille on, että omasta paikkakunnasta kirjoitetaan ainakin yhtä paljon kuin muista levikkialueen paikkakunnista, tai että seuratoimintapalsta on monille tärkeä osa lehteä.

Tämä opinnäytetyö tarjoaa Luoteisväylä-lehdelle sekä valmiita kehittämis ehdotuksia, esimerkiksi alueen asukkaiden blogien linkittäminen lehden verkkosivuille, että aihe-alueita, joita kannattaa tutkia syvemmin ja laajemmasta vastaajajoukosta. Tällainen voisi olla esimerkiksi se, kiinnostaisiko lukijoiden tuottama materiaali verkkosivuilla kävijöitä ja millaista sen haluttaisiin olevan.

LÄHTEET

- Aalto, E. & Santonen, P. 1985. Millainen on paikallislehti? Teoksessa Tommila, P. (toim.) Suomen lehdistön historia 4. Paikallislehdistön historia. Kuopio: Kustannuskiila Oy, 11-18.
- Aitamurto, T. 2010. Kymmenen väitettä journalismin tuhosta –ja miksi niistä ei kannata huolestua. Raportti journalismin trendeistä Yhdysvalloissa vuonna 2009. Helsingin Sanomain Säätiö. Viitattu 16.3.2011.
<http://www.google.fi/search?q=kymmenen+v%C3%A4itett%C3%A4+journalismin+tuhosta&ie=utf-8&oe=utf-8&aq=t&rls=org.mozilla:fi:official&client=firefox-a>
- Alho, N. 2007. Hyötypalveluja lukijoille! Suomen Lehdistö 11/2007, 18.
- Autio, N. 2010. Keski-Suomalaisen verkkoratkaisu: Lähijutut rahan arvoisia. Suomen Lehdistö 8-9/2010, 12-13.
- Eskola, J. & Suoranta, J. 2003. Johdatus laadulliseen tutkimukseen. 6. painos. Tampere: Vastapaino.
- Heinonen, A. (toim.) 1997. Palstoilta biteiksi. Johdatus verkkojournalismiin. Helsinki: Sanomalehtien liitto.
- Heinonen, A. & Domingo, D. 2009. Blogit journalismin muutoksen merkkeinä. Teoksessa Väliaverron, E. (toim.) Journalismi murroksessa. Helsinki: Gaudeamus, 68-87.
- Hirsjärvi, S. & Hurme, H. 2008. Tutkimushaastattelu: teemahaastattelun teoria ja käytäntö. Helsinki: Gaudeamus Helsinki University Press.
- Hirsjärvi, S., Remes, P. & Sajavaara, P. 2007. Tutki ja kirjoita. 13., osin uudistettu painos. Helsinki: Tammi.
- Holma, A., Saloniemi, A. & Suikkanen, R. 2008. Suomalaisen uutismedian vuosiseuranta 2008. Tampere: Tampereen yliopisto, journalismin tutkimusyksikkö.
- Hujanen, J. 2003. Lukijasta tekijäksi? Verkkomedia ja vuorovaikutteisin journalismin mahdollisuus. Teoksessa Modinos, T. & Suoninen, A. (toim.) Merkillinen media. Tekstit nuorten arjessa. Jyväskylän yliopisto, Soveltavan kielentutkimuksen keskus. Jyväskylä: Jyväskylän yliopistopaino, 64-98.
- Jaakkola, J. 2010. Bonnier luottaa sähkökirjaan. Suomen Kuvalehti 13/2010, 25.
- Jones, J. 2008. Changing Auntie Beeb -case study in managing and regulating user generated news content at the BBC. Teoksessa Katajamäki, H., Koskela, M. & Isohella S. (Toim.) Lukija- ja käyttäjälähtöinen viestintä. Vaasan yliopiston julkaisuja, Selvityksiä ja raportteja 152. Vaasa: Vaasan yliopisto, 1-21.
- Juhola, H. 2010. Ajattelu uusiksi, tekniikat kuntoon. Suomen Lehdistö 8-9/2010, 20.

- Karhu, S. 2006. Verkkolehti vai lehden kuva verkossa? Teoksessa Aula, P., Matikainen, J. & Villi, M. (toim.) Tutkielmamatka verkkoviestintään. Helsinki: Yliopistopaino.
- Karkimo, A. 2010. Silkkaa iPad-sanomalehteä kokeillaan. Tietokone 23.11.2010. Viitattu 26.1.2011.
http://www.tietokone.fi/uutiset/silkkaa_ipad_sanomalehteä_kokeillaan
- Kirjonen, S. 2010. Barometri haastaa printin. Suomen Lehdistö 2/2010, 8.
- Kurki, M. 2010. Päätöksiä pelaamalla. Suomen Lehdistö 2/2010, 21.
- Kuutti, H. 2006. Uusi mediasanasto. Jyväskylä: Atena Kustannus Oy.
- Lappalainen, E. 2010a. Uusi ajattelu ojensi avaimen lukijalle. Suomen Lehdistö 2/2010, 12-13.
- Lappalainen, E. 2010b. Kuntsari loikkasi edelläkävijäksi. Suomen Lehdistö 2/2010, 13.
- Mediamainonnan osuudet 2009. Helsinki: Mainonnan Neuvottelukunta & TNS Gallup Oy. Suomen Lehdistö 2/2010, 9.
- Modinos, T. & Suoninen, A. 2003. Tulikärpäset lasipurkissa. Teoksessa Modinos, T. & Suoninen, A. (toim.) Merkillinen media. Tekstit nuorten arjessa. Jyväskylän yliopisto, Soveltavan kielentutkimuksen keskus. Jyväskylä: Jyväskylän yliopistopaino, 9-16.
- Mäki, T. 2011. Päätoimittaja, Luoteisväylä- ja Merikarvia-lehdet. Pori. Henkilökohtaiset tiedonannot 28.3.2011 ja 4.4.2011.
- Männistö, A. 2011. Lukulaitteiden aikakausi alkoi. Journalisti 2/2011, 12-13.
- NopolaNews. Viitattu 15.3.2011. www.nopolanews.fi
- Pietilä, A.-P. 2007. Uutisista viihdettä, viihteestä uutisia: median muodonmuutos. Helsinki: Art House.
- Piironen, M. 2010. New York Times muuttaa nettiuutiset maksullisiksi. Tekniikka ja Talous. Viitattu 5.4. 2010. www.tekniikkatalous.fi/ict/article366150.ece
- Ojasalo, K., Moilanen, T. & Ritalahti, J. 2009. Kehittämistyön menetelmät. Uudella osaamista liiketoimintaan. Helsinki: WSOYpro.
- Pulkkinen, H. 2010. Tabletit tulevat. Suomen lehdistö 2/2010, 17.
- Sanomalehtien tuottojakaumat 1998-2008. 2008. Helsinki: Tilastokeskus. Viitattu 5.4.2010. www.stat.fi/til/jvie/tau.html
- Sauri, T. 2007. Sanomalehdet pystyvät vastaamaan ajan haasteisiin. Tilastokeskus. Viitattu 5.4. 2010. www.stat.fi/artikkelit/2007/art_2007-06-15_003.html?s=7

Sirkkunen, E. 2006. Vertaismedia haastaa perinteisen joukkoviestinnän. Teoksessa Aula, P., Matikainen, J. & Villi, M. (toim.) Verkkoviestintäkirja. Helsinki: Yliopistopaino.

Suomen Paikallissanomat Oy. Viitattu 19.1.2011.
http://www.almamedia.fi/suomen_paikallissanomat

Tuomi, J. & Sarajärvi, A. 2009. Laadullinen tutkimus ja sisällönanalyysi. 5., uudistettu laitos. Helsinki: Tammi.

Valtakunnallinen paikallislehtitutkimus 2009. Tietoykkönen Oy. Viitattu 29.3.2010.
www.paikallismediat.fi/vpt/

Väestörekisterikeskus väestötietojärjestelmä: kuntien asukasluvut kuukausittain. Viitattu 19.1.2011.
[http://www.intermin.fi/vrk/files.nsf/files/76EA13B76EFCA2E5C2257815002BB873/\\$file/20101231.htm](http://www.intermin.fi/vrk/files.nsf/files/76EA13B76EFCA2E5C2257815002BB873/$file/20101231.htm)

Väliverronen, E. 2009. Journalismin muutoksia jäljittämässä. Teoksessa Väliverronen, E. (toim.) Journalismi murroksessa. Helsinki: Gaudeamus, 7-31.

LUOTEISVÄYLÄ-LEHDEN VERKKOSIVUJEN SEURANTA

IKÄ_____ MIES/NAINEN

ASUINPAIKKA_____

AMMATTI_____

I) KÄYTTÄJÄ

Luetko Luoteisväylän paperilehteä?_____

Tiesitkö verkkosivujen olemassaolosta?_____

Oletko tutustunut Uutismarkun/Luoteisväylän verkkosivuihin ennen tätä seurantajak-
soa (kerro, millainen kävijä olit)?_____

Onko sinulla tapana vieraillla muiden lehtien verkkosivuilla (minkä)?

II) SISÄLTÖ

Ovatko sivut mielestäsi selkeät?

Mitä mieltä olet tarjolla olevien juttujen lukumäärästä?_____

Entä vaihtuvuudesta?

Entä pituudesta (klikkasitko jutut auki)?

Haluaisitko nähdä verkossa lisäkuvitusta paperilehden juttuihin?

Odotatko verkkosivuilta enemmän nopeaa uutisointia vai lisämateriaalin tarjoamista paperilehden juttuihin?

Millaista uutta materiaalia haluaisit sivuille?

Onko sivuilla turhaa materiaalia (mitä)?

III) SIVUJEN KÄYTTÄMINEN

Suosittelitko tai kommentoitko juttuja (oliko se helppoa)?

Onko viestinlähettämismahdollisuus toimittajalle tarpeen (käytitkö sitä)?

Osallistuitko keskusteluihin (tai aloititko keskustelun, ja oliko se helppoa)?

Linkititkö juttuja jonnekin?

Mitä sivujen palveluita käytit?

Aiotko käyttää niitä jatkossakin (mitä)?

Millaista palvelua kaipaisit sivuille?

IV) ILMOITUKSET

Onko ilmoituksia sopiva määrä?

Koitko ilmoituksista olevan hyötyä sinulle(mistä)?

Mitä tai minkälaista mainontaa haluat verkkosivuille?

V) TULEVAISUUS

Olisitko valmis maksamaan verkkolehdestä tai sen osasta (mistä)?

Kuinka usein aiot jatkossa vieraille sivuilla?

Millaisessa muodossa tai minkä välineen kautta uskot lukevasi Luoteisväylää viiden vuoden kuluttua?-

VI) VAPAA SANA

Anna ruusuja/risuja.

Kansanedustaja

"Ahneus ei toimi. Nyt tarvitaan oikeudenmukaista politiikkaa."

Harri Lehtonen 89

– Maakunnan mahdollisuus

Tule tapaamaan Harria! Katso päivitetty kalenteri www.harri-lehtonen.fi -> kalenteri - näe, missä ehdokas liikkuu

MAANANTAI 4.4.2011

Kirjautu

ASIAKASPALVELU puh. 010 665 5640

Tilausasiat | Jätä ilmoitus | Palaute | Yhteystiedot

LUOTEISVäylä

AHLAINEN | NOORMARKKU | POMARKKU | SIIKAINEN

Etusivu | Uutiset | Urheilu | Eduskuntavaalit | Keskustelut | Pelit | Sää | Kunnon Juttu

Telku.com | Mediakortti | Teema

UUTISET Päivitetty: 31.3. 14:43, julkaistu 31.3. klo 14:42

Seuraa uutisia RSS:nä

MAINOS

Kuvassa kevään ensimmäinen kottarainen! Miten kevät etenee? Kerro havainnoistasi

★ 4 suosikista 3 kommenttia

Kevät keikkuen tulevi, vaikka kovat yöpakkaset ovat hieman laittaneet kapuloita rattaisiin. Maaliskuun viimeisenä päivänä muun muassa Noormarkussa bongattiin... [Lue lisää](#)

Yksinäinen kottarainen odotteli lajtovereita aivan Noormarkun keskustan liepeillä.

Aänestäjä Sinä päätät

Luovutan kokemukseni käyttösi ja kansanedustajan palkkani hoitotyöntekijöille

Anssi Joutsenlahti

74

siulla ja sydämellä hoitamaan yhteistä asiaamme

www.anssi-joutsenlahti.fi

Luottamusta yli rajojen

PerusS

Seuratoimintapala

Seuratoimintapala on tarkoitettu kaikille yhdistysten jäsenille ja se on maksuton. Seuratoimintapala on tarkoitettu kaikille yhdistysten jäsenille ja se on maksuton.

TILAAJAN palsta

KESTOTILAAJANA SAAT MUKAVAA ETUJAA

KUUKAUSI KOKO

LUOTEISVäylä

ILMOITTAJAN PALSTA

TORSTAINA 14.4. KEVÄN HUULAT & PIIRI JA PUUTARHA

Kunnon Juttu on tarkoitettu kaikille yhdistysten jäsenille ja se on maksuton.

LUOTEISVäylä

Seuratoimintapala

Seuratoimintapala on tarkoitettu kaikille yhdistysten jäsenille ja se on maksuton.

LUOTEISVäylä

KESKUSTELE, KOMMENTOI

- lue ohjeet täältä!

Ministeri: Omaishoidontuen maksatus Kelan kontolle

EDUSKUNTAVAALIT 31.3. 13:33 ★ 2 0

Vanhakantaiseksi koettu sosiaalihuollon lainsäädäntö menee uusiin suihin. Sosiaali- ja terveysministeri Juha Rehulan mukaan sen uudistaminen kestää seuraavan vaalikauden. [Lue lisää](#)

MISSÄ TANKKAAT HALVIMMALLA?

Sää

5°C

LOU 4 m/s.

NAUTI PAIKALLISESTA PALVELUSTA

Suosituimmat haut:

- Autoliikkeitä
- Eläinlääkäreitä
- Ravintoloita
- Hammaslääkäreitä
- Patureita ja kampaamoja
- Kiinteistön- ja vuokravälitystä

Hae tuotteita tai palveluita:

Esim. Kampaamo

Palvelun tuottavat:

HAE

Rukoilemistakin voi opetella

UUTiset 31.3.09:40 ★ 3 0

Noormarkun seurakunnan hyvä rukous -tapahtuma perehtyi rukoilemisen moniin muotoihin. Monessa seurakunnassa on pidetty aamurukouksilaisuuksia. [Lue lisää](#)

Tuolit kävivät vähiin kokoomuksen vaalitulaisuudessa

EDUSKUNTAVAALIT 31.3.09:26 ★ 2 0

– Mistä tietää, että olemme kokoomuksen vaalitulaisuudessa. No parhaiten siitä, kun tuolit meinaavat loppua kesken, availi Pomarkun kokoomuksen Mari-Ella Juhola paloaseman tiloihin... [Lue lisää](#)

Kunnan juttu polkaistiin käyntiin

KUNNON JUTTU 31.3.08:45 ★ 2 0

Luoteisväylän Kunnan juttu -kampanja käynnistyi vauhdikkaasti. Kymmenen hengen porukka noormarkkulaisia ja ahlaissalaisia lukijoita pistää itsensä peliin ja ryhtyy tosissaan kohottamaan... [Lue lisää](#)

Uutiset

Kolumni: Sisustusminä kuoriutuu

31.3.09:43 ★ 0 0

Uutiset

Siikaisten seurakunnan ympäristödiplomi päivitetään

24.3.14:13 ★ 0 0

ILTALEHTI.fi JUURI NYT: Loukkaantumiset riivaavat T...

JÄTTIPOTIN VOITTAJA LÖYTYI

► Tällaisen tuhon varaskopla jätti jälkeensä
► Katso Netti-tvssä: Reini rajussa seksikohtauksessa
► Ennätyspotin voittanut nainen tavoitettu
► Robben ottelun tuomio muuttui
► Tv-lupatarkastaja iski tyhjään asuntoon

Syötä matkapuhelinnumerosi:

HANNU
UUSIHONKO
uusihonko.fi

Satakunnan
luotettavat
vaihtootot »

Citroen Jumper
12 800 €

Honda Prelude
5 000 €

Uudet autot »

Varustele tämä auto »

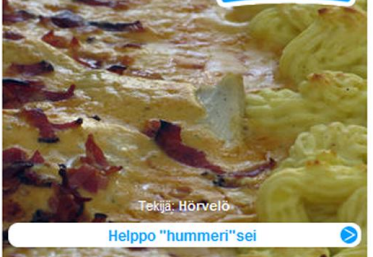
Opel Astra
23 716 €

AUTOTALLI.COM

LUOTEISVäylä suomenyritykset.fi
Pätevä palveluohjelmisto

Noormarkun Yrittäjät

Päivän resepti Kotikokki.net

Tekijä: Horvelo

Helppo "hummeri" sei

LISÄÄ UUTISIA

- Kuvassa kevään ensimmäinen kottarainen! Miten kevät etenee? Kerro havainnoistasi [UUTiset](#) 31.3.14:42 ★ 4 0
- Ministeri: Omaishoidontuen maksatus Kelan kontolle [EDUSKUNTAVAALIT](#) 31.3.09:14 ★ 2 0
- Kolumni: Sisustusminä kuoriutuu [UUTiset](#) 31.3.09:42 ★ 0 0
- Rukoilemistakin voi opetella [UUTiset](#) 31.3.09:37 ★ 3 0
- Tuolit kävivät vähiin kokoomuksen vaalitulaisuudessa [EDUSKUNTAVAALIT](#) 31.3.09:23 ★ 2 0
- Soini elää, kuten opettaa [EDUSKUNTAVAALIT](#) 31.3.08:52 ★ 1 0
- Kunnan juttu polkaistiin käyntiin [KUNNON JUTTU](#) 31.3.08:42 ★ 2 0
- Emma ja Veeti suosikkinimet Porissa [UUTiset](#) 29.3.11:25 ★ 1 0

24h

- Väyrynen hakee jo tukea presidentti- kampanjaansa (Kainuun Sanomat) 4.4.17:56
- Lapin korkeakoulujen tukipalvelut yhteen (Lapin Kansa) 4.4.17:53
- Lapin korkeakoulujen tukipalvelut yhteen (Pohjolan Sanomat) 4.4.17:20
- Säiliöautoa raivataan Kankaanpäässä, tie 273 poikki tunnin (Satakunnan Kansa) 4.4.18:11
- Funky Hall liikutti tuomareita (Raahen Seutu ja Raahelainen) 4.4.15:28
- Eduskuntavaalien ennakkoäänestys alkaa keskiviikkona (Jämsän Seutu) 4.4.11:30
- Laura Vihervä vaatii osat nappiin (Valkeakosken Sanomat) 4.4.17:53

SUOSITUIMMAT KESKUSTELUT

Miksi hanna? (kuntaliitos Pori-Noormarkku)

Kauppalehti.fi

Tuoreimmat uutiset

- ma 17:36 [Wärtsilä tukee Ahtisaaren järjestöä](#)
- ma 17:24 [SK: Finnair rahoittaa johtajien osakeostot](#)
- ma 16:51 [Konsulttivyhtiö: EKP:n koronastoto olisi virhe](#)
- ma 16:19 [Lakkoilu hermostutti työnantajat](#)
- ma 15:38 [Kahden vuoden kurssinousu yli 200 prosenttia](#)
- ma 14:56 [Nokia: Windows- puhelimia myydään iso määrä ensi vuonna](#)
- ma 14:28 [Jalkapallohuliganismin kustannuksista kiistää Ruotsissa](#)
- ma 14:09 [Microsoft- perustajilla "epäonninen romanssi"](#)
- ma 14:02 [Käynnyn käyttörajoituksia myös ruotsalaisautoilijoille](#)
- ma 13:26 [Spvker luottavaisena: Saab selviää ongelmistaan](#)

**VARMASTI
VUOKRALLE
100% TAKUU**

**Ilmoita
vapaasta
vuokra-
asunnosta
oikeassa
paikassa.**

VUOKRAOVI.COM

Viimeisin: (Vieras), 19.11. 18:33 (5 vastausta)

NoormarkkuMissio eli "Evankeliumi Teeke Hyvää Noormarkulle"
Viimeisin: (Vieras), 14.12. 15:00 (5 vastausta)

Osallistukaa kylän yhteisiin tapahtumiin!
Viimeisin: Noormarkku07, 24.11. 17:07 (4 vastausta)

Lukion aloittaville oppikirjat Pomarkussa
Viimeisin: (Vieras), 26.2. 17:12 (3 vastausta)

Ihanan tunnelmallinen raitti
Viimeisin: (Vieras), 17.2. 19:27 (2 vastausta)

Söörmarkku-Lehtola risteysalue
Viimeisin: Hammasratas, 15.9. 15:06 (2 vastausta)

Noormarkun uusi saunarakennus...
Viimeisin: noormarkku, 17.9. 17:33 (2 vastausta)

Lapset ja Perheet
Viimeisin: (Vieras), 11.11. 11:36 (2 vastausta)

Tämän alueen uusin tarjonta:

AUTOTALLI.COM

- Citroën C3
57000 km
8900 €
- Chevrolet Aveo
29000 km
10900 €

ETUOVI.COM

- Kerrostalo, Pori
56,0 m²,
54000,00 €
- Omakotitalo, Pori
130,0 m²,
169000,00 €

mikko.fi

- Henri Lloyd Tikkitakki
80,00 €
- Eltax home cinema
240,00 €

MASCUS

- Keräävä harjalaitte Hamsteri
7970 €
- Kramer 4009
64900 €

VUOKRAOVI.COM

**Yksiö
keskustasta?**
Yli 3000 vapaata vuokra-asuntoa valtakunnallisesti >>>

monster

- » Myyntineuvottelija - Satakunta Eilakaisla Oy
- » Tarjouslaskija - Eura Eilakaisla Oy
- » Katso alueen kaikki työpaikat

Telkku.com

Suomen suosituin TV-opas

Lisää kanavia osoitteessa
www.telkku.com

YLE|TV1

YLE|TV2

MTV3

NELONEN

SU

18.00	Kuuden Tv-utiset ja sää	18.10	Strömsö	17.55	Emmerdale	17.50	Dr. Phil	18.05	Lemmen viemää
18.30	Uutisvuoto	18.50	Tv-utiset	18.25	Emmerdale	18.45	Nelosen uutiset	19.00	American Idol
19.00	Prisma: Kuinka maapallo loi meidät?	19.00	Alueellinen uutislähetys	19.00	Seitsemän Uutiset	18.55	Nelosen sää	21.00	Ocean's Thirteen
19.50	Ensyklopedia	19.10	Urheiluruutu	19.10	Puheenjohtajatentti	19.00	Krissin vaaligrilli	23.25	Suomen kaamein kämppä
20.00	MOT: Halpaa puhelinmyyntiä	19.15	Kakkosen kevätää	19.30	Salatut elämät	19.30	Eläintenpelastustiimi	00.25	Sons of Anarchy (K15)
20.30	Tv-utiset ja sää	19.20	Hienosti hihnassa	20.00	Minuuttipeliä	20.00	Saimin enkelit	01.35	Tosipaikka: Heavy Metal Bagdad
20.55	Urheiluruutu	19.30	Paavo ja Raili	21.00	Kova Laki: Los Angeles (K13)	20.57	Keno	03.05	SubChat
21.00	Vaalit 2011: KD ja Vasemmistoliitto	20.00	Uusi päivä	22.00	Kymmenen uutiset	21.00	Elokuva: Aina vierelläsi		

YHTEYSTIEDOT

Asiakaspalvelu

Anne Veikkola 010 665 5640

Tilaukset ja ilmoitukset (ma-to 9.00 - 16.00, pe 9 - 13)

Toimitus (ma-pe 9.00 - 16.00)

Toimitus (ma-pe 9.00 - 16.00)
Päätoimittaja: Teijo Mäki
Puhelin: 010 665 5635, 040 833 6874
Sähköposti: teijo.maki(at)sps.fi
Toimittaja Kaisla-Kaarina Rostedt
Puhelin: 010 665 5636, 050 342 3871
Sähköposti: kaisla-kaarina.rostedt(at)sps.fi
Myös toimitus.luoteisvayla(at)sps.fi

010 665 5635
Tilaukset ja ilmoitukset (ma-to 9.00 - 16.00, pe 9 - 13)
Sähköposti: asiakaspalvelu.luoteisvayla(at)sps.fi

Mediapalvelu
Päivi Korttesluoma
Markkinointipäällikkö, Satakunta
Puhelin: 050 572 7415
Sähköposti: paivi.korttesluoma(at)sps.fi
Tuija Muronen, puhelin: 010 665 5638
Sähköposti: asiakaspalvelu.luoteisvayla(at)sps.fi
Sähköposti, aineistot: ilmoitukset.luoteisvayla(at)sps.fi

Jakelupäivystys
Maksuton palvelunumero: 080 039 2262 klo 6.30 - 10.00

SISÄLTÖKARTTA

Uutiset: Etusivu | Uutiset | Urheilu | Keskustelut | Pelit | Sää

Luoteisväylä, Finpyyntie 9, 29600 NOORMARKKU Vaihde: 010 665 5640 Fax: (02) 641 8282 | Palaute | Mediakortti

Mediat | Aamulehti.fi | Hervannan Sanomat | Iltalehti.fi | Janakkalan Sanomat | Jämsän Seutu | Jokilaakso | Kainuun Sanomat | Kankaanpään Seutu | Kauppalehti.fi | KMY-lehti | Koillis-Lappi | Koti-Kajaani | Kuhmolainen | Lapin Kansa | Luoteisväylä | Meri-Lapin Helmi | Merikarvia-lehti | Nokian Uutiset | Pohjolan Sanomat | Porin Sanomat | Pyhäjokiseutu | Raahelainen | Raahen Seutu | Rannikkoseutu | SK24.fi | Sotkamo-lehti | Suur-Keuruu | Sydän-Satakunta | Tori | Tyrvään Sanomat | Uusi Rovaniemi | Valkeakosken Sanomat | Ylä-Kainuu

Markkinapaikat | Autotali.com | Bovision.se | City24.ee | City24.lt | City24.lv | Citydom24.pl | Etuovi.com | Mascus.com | Mikko.fi | Monster.fi | Objektvision.se | Vuokraovi.com

Muut palvelut | Alma 360 Asiakasmedia | Balance Consulting | Baltic News Service | ETA Monitoring | Gameli | Kauppalehti Toimitilat | Kauppalehti ePortti | Kiinteistöalan Tietopalvelut R.E.I. | Kotikokki.net | Media-arkisto | Mediaskopas | Suomenyritykset.fi | Telkku.com | Vuodatus.net